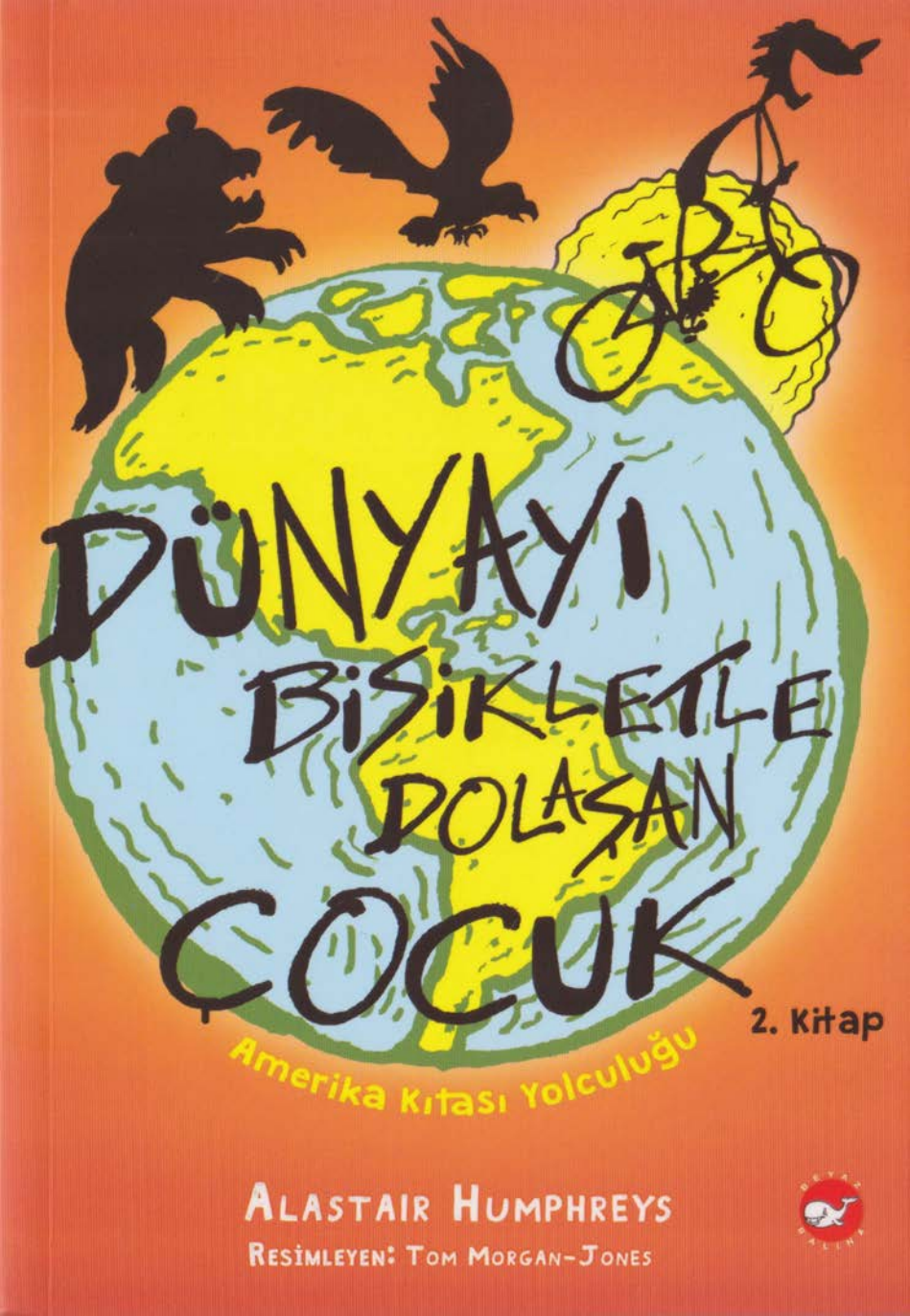

DÜNYAYI
BİSİKLETLE
DOLAŞAN
ÇOCUK
2. Kitap
Amerika Kıtası Yolculuğu
ALASTAIR HUMPHREYS
RESİMLEYEN: TOM MORGAN-JONES

"Alaska! Sana geliyorum!"

Sınıf arkadaşlarıyla giriştiği iddia sonucu yollara düşen Tom'un bisikletle dünya turu hız kesmeden devam ediyor. İngiltere'den Güney Afrika'ya kadar pedal çeviren Tom'un yeni hedefi Alaska. Planı, Güney Amerika'nın dibinden başlayıp Kuzey Amerika'ya gitmek ve en sonunda Alaska'ya ulaşmak. Tom bu zorlu ama bir o kadar keyifli yolculukta bisikletiyle dünyanın en uzun dağ sırası olan And Dağlarını aşacak; nehirleri, çölleri geçip yepyeni maceralar yaşayacak.

KDV'den muaftır.

ISBN: 978-605-188-356-4

9 786051 883564

www.beyazbalina.com.tr
www.istanbook.com.tr
instagram.com/beyazbalinayayinlari
facebook.com/beyazbalinayayinlari

Amerika Kıtası Yolculuğu

2. Kitap

BEYAZ BALINA

1. Baskı: Beyaz Balina Yayınları, İstanbul, 2021

DÜNYAYI BİSİKLETLE DOLAŞAN ÇOCUK - 2

Amerika Kıtası Yolculuğu

Alastair Humphreys

Özgün Adı: THE BOY WHO BIKED THE WORLD
Part Two: Riding the Americas

ISBN: 978-605-188-356-4

YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 49238
MATBAA SERTİFİKA NO: 19039

©Alastair Humphreys, 2014
©İllüstrasyon: Tom Morgan-Jones, 2014
© Bu kitabın Türkçe yayın hakları Anatolialit Telif Hakları Ajansı Aracılığı ile Eye Books'tan alınmış olup Beyaz Balina Yayınları'na aittir.

Yayın yönetmeni: Bülent Oktay
Editör: Nurten Hatırnaz
Çeviren: Handan Sağlanmak Arlı
Grafik uygulama: Ayşe Çalışkan

Baskı: **EKOSAN MATBAACILIK**
Maltepe Mah. Hastaneyolu Sok. No: 1 (Taral Tarım Binası)
Zeytinburnu - İstanbul
Cilt: Umut Matbaacılık, İstanbul

Beyaz Balina Yayın Sanat Dağıtım Paz. San. ve Tic. Ltd. Şirketi
Maltepe Mah. Davutpaşa Cad. MB İş Merkezi No: 14 D: 1
Zeytinburnu / İstanbul
Tel: 0212 544 41 41 544 66 68 544 66 69 Faks: 0212 544 66 70
info@beyazbalina.com.tr

ALASTAIR HUMPHREYS

RESİMLEYEN: TOM MORGAN-JONES

Çeviren: Handan Sağlanmak Arlı

BEYAZ BALINA

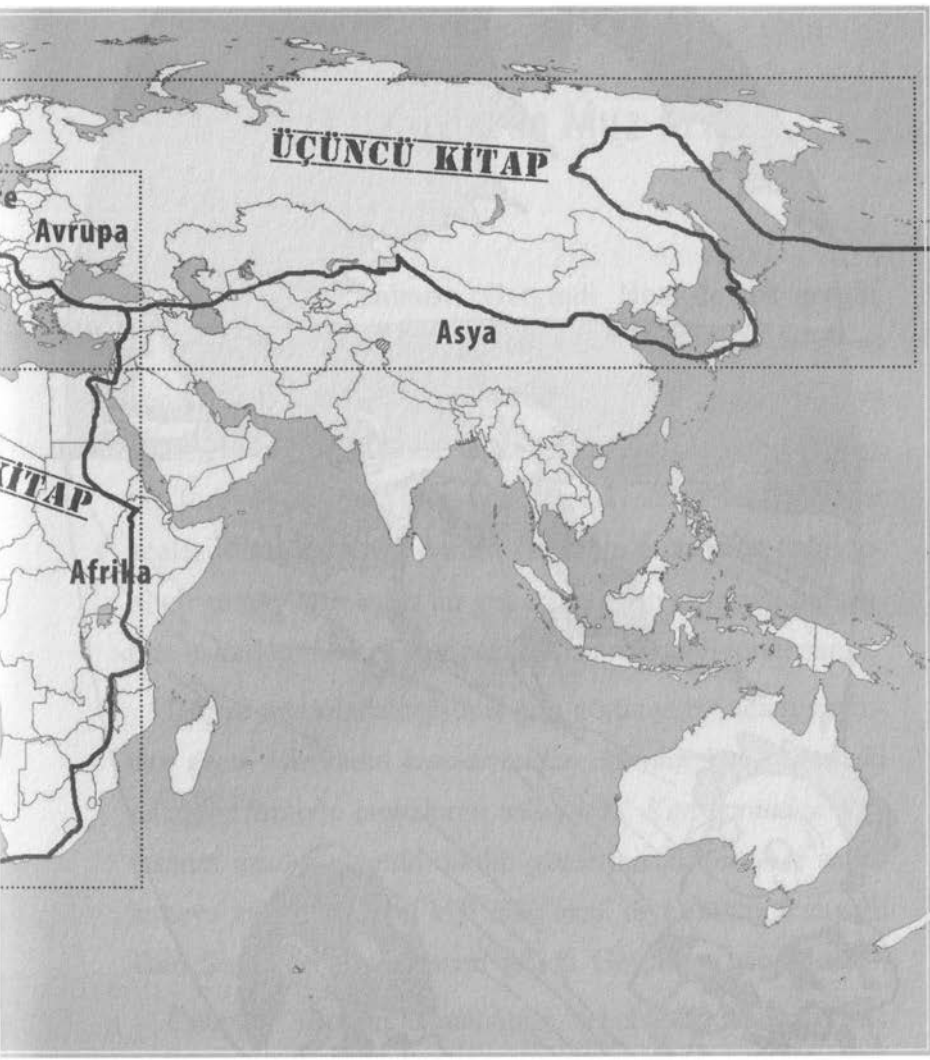
Ben'e ve Jack'e'

İçindekiler

Açık Denizlerde Muz Krizi	9
Patagonya: Koca Ayaklı Devler Diyarı	23
And Dağlarında Macera	35
Bolivya: Yüksek Ve Soğuk Bir Harikalar Diyarı	49
La Paz'ın Cadıları	59
Peru'nun Harikaları Ve Gizemleri	63
Ekvador'da Öğle Yemeği Zamanı	69
Kolombiya'yı Bisikletle Geçmek	75
Kanallar ve Timsahlar	81
Yanardağlar, Orman Ve Çöl Serapları	89
Hollywood Ve Dev Sekoyaları	99
Gökyüzüne Giden Yol	109
Tom-Tiki	119
Alaska: Gece Yarısı Güneşine Giden Son Yol	131

Tom'un Dünya Turu Rotası

ÜÇÜNCÜ KİTAP
Avrupa
Asya
Afrika

Açık Denizlerde Muz Krizi

Tom ter içinde kalmıştı. Gergindi. Hem de çok gergin. Ağırlığını bir ayağından öbürüne vererek sallanıp duruyordu. Tom'a bakacak olsanız çaresizce tuvaletini tutmaya çalıştığını düşünürdünüz. Ama durum bundan daha ciddiydi! Tom'un acelesi vardı, belki de hayatında hiç bu kadar acelesi olmamıştı. Bu durum kimsenin umurunda değil gibiydi gerçi. O bir aşağı bir yukarı sallanıp saniyede bir saatine bakarken herkes ağır çekimde hareket ediyordu sanki.

Dünya umurunda değilmiş gibi görünen bir adam yanından geçti. Bir kadın *kıpırdamadan durmuş,* kulaklığındaki müziğin ritmiyle omuzlarını sallıyordu. *Kıpırdamadan!* Bir insanın nasıl bir yerde dikilip gözlerini tek bir yere sabitlemeye vakti olabilirdi ki?! Hay aksi, diye düşündü zavallı Tom. Şimdi gerçekten başım belada. Gerçekten geç kaldım...

Önünde, Tom'un sorunlarının sebebi duruyordu: Ufak tefek, yaşlı bir kadın. Başka birine hoş, kibar, birazcık yavaş,

yaşlı bir kadın gibi görünebilirdi. Belki de kendi büyükanneniz gibi. Ama Tom sırada onun arkasındaydı ve kadının, yaptığı alışverişin ücretini ödemesi yıllar sürmüştü sanki.

"Hadi ama!" diye bağırıyordu Tom içinden. "Acele et! Lütfen!"

Tom bunu yüksek sesle haykıramayacak kadar kibardı ama doğrusu bunu yapmayı çok isterdi. Aklına gelen her şeyi deniyordu: gözlerinden lazer ışınları çıkarmaktan onu bir karınca kadar küçültmeye ya da ışınlamaya kadar tüm o süper kahraman güçlerini. Ama yaptığı hiçbir şey işe yaramıyor gibiydi. Çünkü Tom'un süper güçleri yoktu. O sadece normal bir çocuktu. Küçük, yaşlı kadının ise kesinlikle acelesi yoktu. Tom'un dünya turu durma noktasına gelmek üzereydi. Çığlık mı atsa, ağlasa mı karar veremiyordu. O da bunun yerine biraz daha sallandı, biraz daha terledi ve tekrar tekrar saatine baktı.

Tekneyi kaçıracaktı.

Yüzbaşı Horrocks'un son sözleri, "Sakın kalkış saatini kaçırma genç Tom!" olmuştu. "Bekleyemeyiz çünkü deniz kabardığı an yola çıkacağız." Kaptan Horrocks, küçük yatı

Damsel ile Atlantik Okyanusu'nu geçecekti. Büyük nezaket göstererek, Tom'u Afrika'dan Güney Amerika'ya uzanan maceralı yolculukta ekibine katılmaya davet etmişti.

Tom evinden tüm dünyayı bisikletiyle dolaşmak üzere ayrılmıştı. İngiltere'den Güney Afrika'ya kadar pedal çevirmişti. Şimdi, Amerika kıtasını bisikletle gezebilmek için okyanusu aşması gerekiyordu. Tom uçakla seyahat etmeyi de istemiyordu çünkü uçakta berbat yemekler ve can sıkıcı küçük ekran bir televizyon olurdu, macera değil. Bu yüzden Kaptan Horrocks'un Güney Amerika'ya yelkenle yolculuk daveti heyecan verici bir fırsattı. Böyle bir fırsat bir daha karşısına çıkmayabilirdi.

Kaptan Horrocks ve mürettebatı tekneyi hazırlamak için çok çalışıyordu. Okyanusu geçmeye başlamadan önce teknede her şeyin iyi durumda olması gerekirdi. Kırılan her şeyi tamir etmiş, yelkenleri kontrol etmiş, yetmemiş ikinci defa kontrol etmiş, deniz suyunu içme suyuna dönüştüren cihazı test etmiş ve tekneye yiyecek depolamışlardı. Her şey hazırdı. Tabii Kaptan Horrocks'un aklına muz almayı unuttukları gelene kadar.

Deniz yaşamına ait renkli bir kötü söz yelpazesine sahip kaptan, "Kıskaçlar aşkına!" diye bağırdı. Muz olmadan denize açılamayız!

"Hay bin denizanası!" diye devam etti. Gür beyaz sakalının ardındaki yüzü öfkeden kıpkırmızı olmuştu. "Alışverişten hangi şaşkın sorumluydu?"

Denizci Sam, kaptanın hiddetinden korktuğu için usulca, "Eee... Alışverişten siz sorumluydunuz aslında," dedi.

Bu, Kaptan Horrocks'u çok şaşırttı. Gemide muz olmaması *onun* hatasıydı. Artık sinirli değil utanmış gibi görünüyordu. Kaptan elini kolunu biraz daha sallayıp, biriyle göz göze gelerek bağırmak için bir bahane bulmayı umarak mürettebatına baktı. Ama bütün denizciler ya yere bakıyor ya da bir anda çok enteresan bir şeye dönüşmüşler gibi tırnaklarını inceliyorlardı. Kaptan Horrocks ile yıllarca açık denizlerde seyahat ettikten sonra kızgınken onunla asla göz göze gelmemeleri gerektiğini öğrenmişlerdi.

Kaptan Horrocks bağıracak kimseyi bulamayınca sessiz ve kibar bir şekilde, "Genç Tom, sen gidip muz alır mısın lütfen? Çok *fazla* muza ihtiyacımız var," demişti.

Tom çok mutlu olmuştu! Teknede hiç muz olmaması konusunda o da endişeliydi. Ne de olsa muz en sevdiği macera yiyeceğiydi.

"Elbette! Ben muza *bayılırım*!"

"Mükemmel. Ama çabuk ol. Bir saat sonra yelken açıyoruz. Eğer geç kalırsan seni bekleyemeyiz."

İşte Tom, marketin kasası önündeki ödeme kuyruğunda bu yüzden telaşlanıp yerinde duramıyordu. Koca market arabalarından birini yalnızca muzla doldurmuştu. Onları olabildiğince yüksek bir şekilde dizmiş; sallanan, kocaman, sarı bir meyve kulesi oluşturmuştu. Tom kuyrukta ödeme yapmak için beklerken ufak tefek büyükanne parasını çıkarmak için cüzdanını ağır ağır karıştırıyordu.

Oldukça uzun bir süre sonunda Tom'un gözlerinden fırlattığı görünmez oklar ve lazer ışınları işe yaramaya başlamış gibiydi. Yaşlı kadın aradığı bozuk parayı buldu, küçük alışveriş sepetindekilerin parasını ödedi ve gitti. Tom, cebindeki tüm Güney Afrika paralarını çıkarttı, saniyeler içinde ödeme yaptı ve koşarak tekneye döndü. Yanında yüzlerce muz taşırken koşmak zordu ama Tom o gün bunu başardı. Denizci Sam, tekneyi kıyıya bağlayan halatları çözmeye başladığı anda Tom limana ulaşmıştı.

"Yetişebileceğini sanmıyordum!" diyerek güldü Sam.

Nefes nefese kalan Tom konuşamayacak hâldeydi. Göğsü inip kalkıyor; köpek yavrusu gibi hızla soluyordu. Muzları kayığa taşıdıktan sonra tekneye atladı. Tekne, limandan

ayrılırken Tom gülümsedi. Yola çıkmışlardı! Son anda yetişmişti ve yola çıkmışlardı. Macera başlıyordu!

Tom daha önce hiç okyanusu geçmediğinden öğreneceği çok şey vardı. Gerçi vakti çoktu: Önlerinde 4000 mil okyanus uzanıyordu. Bu yüzden de bu ilk günde, yapılacak bir sürü iş olan bir teknede yapabileceği en yararlı şeylerden birini yapmakla meşguldü: kimsenin yoluna çıkmamak!

İnsanlar halatları çekiyor, kucak dolusu ağır yelkeni yerine yerleştiriyor ve bolca bağırıyorlardı. Muzlar, teknenin arka kısmında, ayakaltından uzakta, büyük salkımlar hâlinde bağlanmıştı. Tom'un güvenilir bisikleti ve ekipmanının yanındaydılar. Tom'un bisiklet heybelerinde dünya turunda ona gerekecek her şey vardı. Yıpranmış ve tozlu heybeler İngiltere'den buraya kadar uzun yol katetmişlerdi. Tom teknenin küpeşte (ne küp ne de küpe kelimeleriyle bir ilgisi olmayan) denilen kenar kısmına oturmuş, bacaklarını köpük köpük mavi dalgalara sallandırıyordu.

Tom dönüp geride bıraktıkları şehre baktı. Yollarda giden arabaları ve deniz kenarındaki kafelerde oturan insanları görebiliyordu. Cape Town, dünya turunda şimdiye dek gördüğü en güzel şehirdi. Dondurma yerken teknelere el sallayan bir kız gördü. Tom da ona el salladı.

"Keşke dondurma yeseydim," diye düşündü. Büyük Afrika güneşi altında hava çok sıcaktı. "Ah gerçekten keşke bir dondurma alsaydım."

Tom'un bilmediği şey, kızın da tam olarak aynı anda kendi kendine "Keşke şu yelkenli teknede olsaydım," diye düşündüğüydü.

Kıyıdaki kafelerin yukarısında, pencereleri güneş ışığında parıldayan bir dizi gökdelen uzanıyordu. Ve gökdelenlerin ardında Masa Dağı'nın o etkileyici manzarası yükseliyordu. Masa Dağı'nın bir fotoğrafını gördüğünüzde onu masa gibi dümdüz tepesinden kolayca tanıyabilirsiniz. Denizciler Masa Dağı'nı denizde neredeyse 150 kilometre öteden bile görebilirler. 600 milyon yıldan büyük yaşıyla dünyanın en eski dağlarından biridir.

Bu dağda bolca "dassie" adında bir hayvan bulunur. Biraz denek farelerine benzer. Ama aslında en yakın akrabası fildir!

Dalgalardan sıçrayan suyla sırılsıklam olan Tom, dudaklarını yalayarak denizin tuzunu tatmıştı. Rüzgâr yelkenlere dolarken, tekne artık "yan yatmış" gidiyordu. Ama bu his-

settiği de neydi? Midesinde bir yerde beliren tuhaf duyguyu fark etti. Islak, fokur fokur bir histi bu. Evet, karnında çok tuhaf bir şeyler oluyordu. Hiç de hoş olmayan bir şeyler.

"Sanırım," diye mırıldandı Tom kendi kendine, "Galiba... Galiba ben...

BLÖÖÖÖRGGGGHH!"

Tom ne olduğunu anlayamadan kusmaya başlamıştı. Öne doğru eğilince çiğnenmiş ve iğrenç görünümlü öğle yemeği ağzından çıkıp denize dökülürken öğürmeye başladı. Deniz tutması, bir teknenin yukarı aşağı sallanmasından kaynaklanır. Bazı insanlar aynı bulantı hissini arabalarda da yaşarlar. Tom kendini berbat hissediyordu.

Kaptan Horrocks, zıplayan dalgaların arasında tekneyi düz bir şekilde ilerletmek için devasa dümeni bir o yana bir bu yana döndürüyordu.

Rüzgârda sesini duyurmak için bağırarak, "İyi misin genç Tom?" diye seslendi.

Tom'un verebildiği tek cevap, "Aaaah..." oldu.

"Uçan balıklara lanet olsun, yoksa seni deniz mi tutuyor?"

"Öğğğğ..."

"Suratın lahana kadar yeşil!"

"Öğğğğ..."

Tom tam olarak emin olamasa da Kaptan Horrocks gülümsemesini gizlemeye çalışıyor gibi gelmişti ona...

Ve tam o anda...

BLÖÖÖÖRGGGGHH!

Tom yine kustu. Midesinden çıkan iğrenç şeylerin miktarına inanamıyordu. Ve artık kaptan saklamaya falan çalışmadan gayet yüksek sesle kahkaha atmaya başladı!

Kaptan Horrocks kocaman göbeği ve beyaz sakallarıyla zaten okyanusta yaşayan bir Noel Baba'ya benziyordu. Şimdi buna bir de "Ho! Ho! Ho!" diye attığı kahkahalar eklenmişti. "Miden bulanırken sana gülmem büyük kabalık genç Tom. Kusura bakma. Baş tayfamı kaynar kazana atayım ki bunun ne kadar korkunç olabileceğini iyi bilirim."

"Öğğğ..."

"Sadece denize ilk açıldığım zamanları hatırladığım için gülüyorum. Bir lahana kadar yeşil, yatak döşek yatmıştım. Ama sabah olduğunda çiroz kadar dinç olacaksın, sana söz."

"Öğğğ..." diye yanıtladı onu Tom. Ve emekleyerek güverte altındaki ranzasına gitti.

Ama kaptan haklıydı.

Ertesi sabah güneş doğduğunda Tom midesinin de, tıpkı okyanus gibi, daha sakin olduğunu fark etti.

Kaptan Horrocks, gözlerinde bir ışıltıyla, "Yüzgeçlerim kızarsın!" diye bağırdı. "Bugün çok daha mutlu görünüyorsun!"

Artık kara görünmüyordu. Etrafları kocaman ve bomboş okyanustan ibaretti.

"Kendimi çok daha iyi hissediyorum, teşekkür ederim," diye yanıtladı Tom. "Deniz tutması korkunç bir şeymiş. Ama şimdi de çok ama çok açım..."

Kaptan Horrocks güldü.

"Kendimize bir kahvaltı ziyafeti çekeceğiz oğlum," dedi. "Sonra da seni gerçek bir denizciye dönüştürmeye başlayacağız. Kulağa nasıl geliyor?"

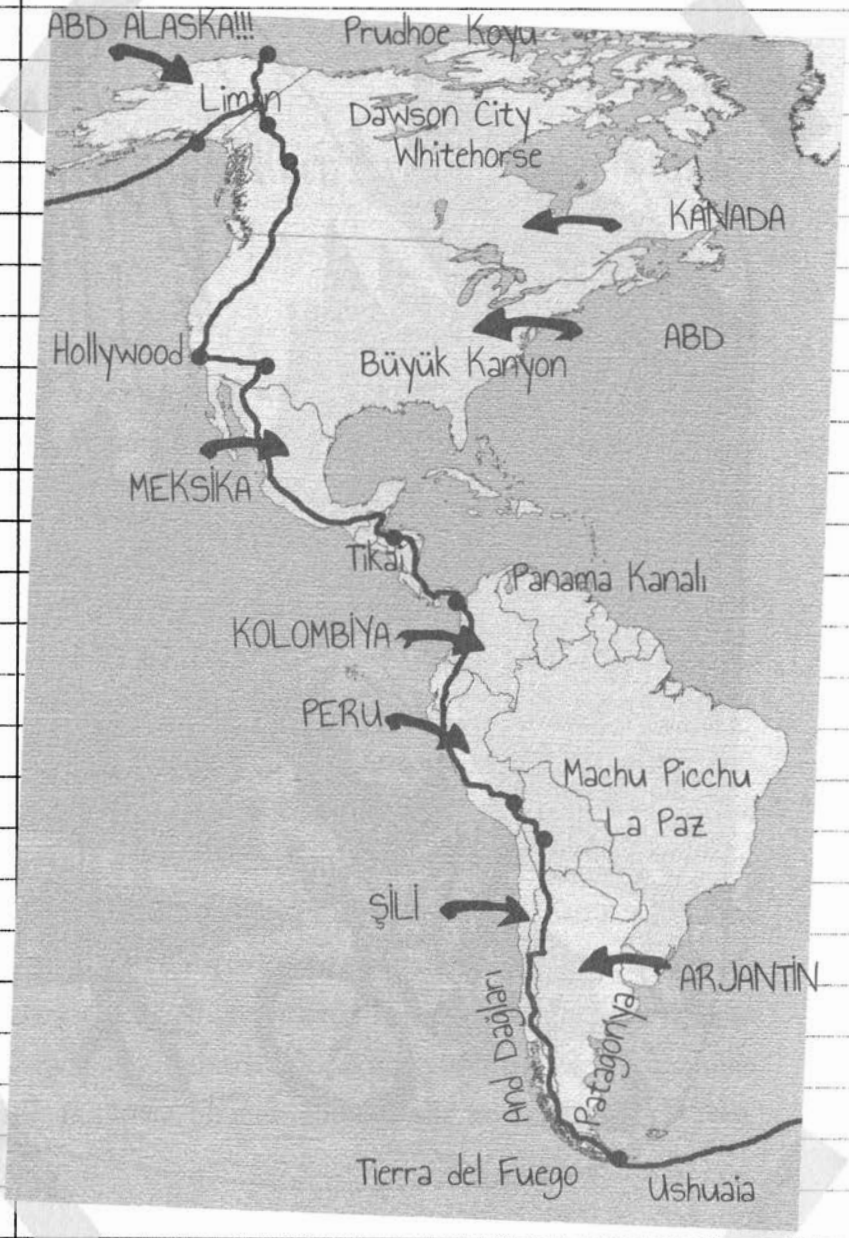
"Harikulade!" dedi Tom, yüzünde kocaman bir gülümsemeyle.

ALET LİSTESİ

Amerika maceram boyunca yanımda taşıdığım eşyaların listesi:

1. Bisiklet
2. Bisiklet heybeleri
3. Alet Çantası
4. Lastik aparatı ve pompa
5. Kask
6. Çadır
7. Uyku tulumu ve uyku matı
8. Kamp ocağı, tava ve kaşık
9. Yiyecek-içecek
10. Yedek pantolon, çorap ve tişört
11. Su geçirmez mont
12. Yün bere ve eldiven
13. Güneşten korunmak için şapka
14. Fener
15. Diş fırçası
16. İlk yardım çantası
17. Günlük ve kalem
18. Harita ve pusula
19. Fotoğraf makinesi
20. Pasaport
21. Oyuncak ayım

Amerika kıtası Haritası

Patagonya: Koca Ayaklı Devler Diyarı

"Alaska: 17.848 km." Tom tabelaya bakıp iç çekti. Alaska onun son durağıydı. Ama pedal çevirerek katedecekseniz 17.848 kilometre epey uzun bir yoldu. 11.000 milden fazla, dünyanın üçte birinden çok olan uzun bir yol.

Denizde geçen haftaların ardından denizci Sam'in, "Kara göründü!" diye haykırdığı an oldukça heyecan verici bir andı.

Teknedeki herkes dönüp o tarafa bakmıştı çünkü karanın ilk göründüğü an denizciler için her zaman heyecan vericidir. Tepeler! Ağaçlar! Diğer insanlar! Atlantik Okyanusu'nu güvenle geçmişlerdi. Tom, mürettebatla vedalaştıktan sonra yaşlı Kaptan Horrocks'u kucaklamış ve sadık bisikletine atlamıştı. Pedal çevirme zamanı gelmişti! Ama insan haftalarını denizde geçirdikten sonra bacakları biraz uyuşur. Karada tekrar normal bir şekilde yürümek bile biraz zaman alır. Bisiklete binmek bundan bile zordur. Böylece Tom,

sallanıp yalpalayarak pedalları çevirdi ve teknedeki arkadaşlarından uzaklaştı.

Ama şimdi, karşısındaki tabelaya bakarken, karada olmanın heyecanı kaybolmaya başlamıştı. Çok fazla yol vardı! Tom'un planı, Güney Amerika'nın dibinden başlayıp Kuzey Amerika'ya ve sonunda da Alaska'ya, bisikletle daha önce hiç gitmediği kadar uzak bir noktaya gitmekti. Bunu düşünmek bile bacaklarını yoruyordu. Gerçi sıradan bir çocuk o kadar uzağa bisiklet süremezdi, değil mi? Tom da bir süper kahraman sayılmazdı. Aslında pek güçlü değildi. O sadece bir çocuktu.

Tabela Patagonya'daki *Tierra del Fuego*'daydı. İspanyolcada "Ateş Diyarı" anlamına geliyordu. İsmini, buraya gelen ilk Avrupalı kâşifin gemisinden gördüğü yerli Yaghan halkının kamp ateşlerinden almıştı. Kâşifin adı Ferdinand Macellan'dı. Dünyanın en dibindeki bu vahşi topraklarda hayatta kalabilecek yerli halkın, normal insanlardan en az iki kat büyük olmaları gerektiğine inanıyordu. "*Patagonya*" adı da, "*Koca Ayak*" anlamına geliyordu. Yani Macellan, burayı endişeyle, koca ayakları olan bir devler diyarı olarak hayal etmişti.

Patagonya... Koca Ayaklı Devler Diyarı... Ateş Diyarı...

Ne macera olacaktı ama! Tıpkı Macellan gibi Tom da endişeliydi.

Patagonya, Güney Amerika'nın en dibindeki kara parçasıdır. Arjantin ve Şili olmak üzere iki ülkeyi kapsar. Ancak ülkeler arasındaki sınırlar, sıradağlar ve dağ yollarının ortaya çıkmasından çok sonra belirlenmiştir. Dolayısıyla, 17.848 km'lik yolculuğunun ilk birkaç bin kilometresinde Tom hem Arjantin'e hem de Şili'ye girip çıkacaktı.

Deniz kenarında oturup önünde uzanan yolun uzunluğunu düşünerek muzlu sandviçini yedi. Kocaman dalgalar çakıllı kumsala vuruyordu. Kuvvetli rüzgâr, elbiselerini dövüyor, zaten dağınık olan saçlarını karman çorman ediyordu. Üç metrelik kanat açıklığından dolayı okyanusların kralı olarak bilinen albatros, vahşi rüzgârda rahatça süzülerek tepesinde dolaşıyordu. Tom denize baktı. Soğuk gri-yeşil su, sanki güney yönünde sonsuzluğa uzanıyordu. Okyanusun ötesinde ne bir şehir ne bir ağaç ne de bir çiçek vardı. Okyanusun ötesinde sadece Antarktika ve Güney Kutbu uzanıyordu. Tom, Güney Amerika'nın ucuna neden Dünya'nın Sonu, yani *El Fin del Mundo*, denildiğini anlıyordu. Başını kaldırıp tepesindeki albatrosa baktı. Albatroslar dünyanın çevresinde uçabilir. En hızlı olanın bu turu tamamlaması

sadece 46 gün sürer. Tom'un bisiklete bineceği süreden çok ama çok daha kısa yani. Tom albatrosa seslendi:

"Günaydın Bay Albatros, Bay Albert Ross. Size Albert diyebilir miyim acaba?"

Tom bir kuşla konuştuğu için kendini biraz aptal gibi hissetti ama kilometreler boyunca başka tek bir insan göremediğinden konuşmaya devam etti: "Albert. Ben de senin gibi dünyayı dolaşıyorum. Dünyayı bisikletle dolaşan çocuk olacağım. Alaska'ya gitmem gerek ve gerçekten çok gerginim. Orası çok uzak. Yapabileceğimi sanmıyorum."

Albatros Albert Tom'a biraz daha yaklaştı. "Başaracağım, değil mi?" diye sordu Tom.

Tom bunu muhtemelen hayal ediyordu ama büyük kuşun ona göz kırpıp sanki, "Başaracaksın, genç adam. Sadece başla, bu her zaman en zor kısımdır. Başla. Git! Hadi git ve muhteşem bir macera yaşa!" der gibi kanat çırptığından emindi.

Tom, 17.848 km gitmesi gerektiğini düşünürse muhtemelen korkup vazgeçeceğini biliyordu. Bunun yerine öncelikle gideceği ilk kilometreyi düşünmesi gerekiyordu. Bisikletle bir kilometre yol gidebileceğini biliyordu. Bu kolaydı ve hiç de korkutucu değildi. Ve o bir kilometreyi

bitirdikten sonra da... İkinci bir kilometre, sonra üçüncü bir kilometre ve dördüncü bir kilometre gidecekti. Böylece yolu kilometre kilometre aşıp önündeki 17.848 kilometrelik yolculuğu yavaş yavaş katedecekti. Bir şeyi yapmak çok zor geliyorsa o zaman sadece ilk küçük adımı atacaktı. "Bir kilometre mi? Bu çok kolay," dedi Tom kendi kendine. "O yüzde başlamaktan korkma. Sadece sür!"

Gülümseyerek bisikletine bindi. Kaskını takıp pedallara asıldı. Yola çıkmıştı işte! Macerasının bir sonraki aşaması başlamıştı! Bunu o ilk sabah bilemezdi ama önünde yakıcı çöller ve bugüne kadar gördüğü tüm dağlardan daha yüksek dağlar vardı. Bisikletini derin nehirlerden ve çamurlu ormanlardan geçirecekti. Bu, Tom'un, dünyayı bisikletle dolaşan çocuk olma yolculuğunun en zor, en heyecan verici bölümü olacaktı.

Tom, eğlence olsun diye, "Alaska! Hazır olsam da olmasam da işte sana geliyorum!" diye avaz avaz bağırdı.

Ama sesi boşlukta cılız çıkmış ve bir an için orada kendini tek başına ve yalnız hissetmişti. Öğleden sonra Tom yorgun düşmüştü çünkü okyanus boyunca tekne içinde oturmak onu formdan düşürmüştü. Birkaç hafta içinde tekrar toparlardı ama şimdi bacakları ağrıyordu, engebeli yolda

zıplamaktan kalçası acıyordu! Çadırını kurmak için uygun bir yer aramaya başladı. Yatağının her zaman ıslak olduğu ve her bir dalganın onu uykusunda oraya buraya savurduğu denizde geçen haftaların ardından kuru ve hareketsiz bir gece uykusu için sabırsızlanıyordu.

O ilk gece Tom, göl kenarındaki sarı ve beyaz çiçeklerle dolu, yumuşak arazide kamp yaptı. Çadırından bakınca, beyaz karlarla kaplı siyah dağların sivri doruklarını görebiliyordu. Uykuya dalarken duyduğu tek ses, çadırın yanındaki deliğinde mutlu bir şekilde vıraklayan gürültücü bir kurbağaydı.

Patagonya, dünyanın en rüzgârlı yerlerinden biridir. Rüzgâr okyanus boyunca âdeta uluyarak eser ve yoluna çıkacak tek bir kara parçası bulana kadar güneye doğru binlerce kilometre boyunca hızlanıp güçlenir. Rüzgâr, bir bisikletçinin en büyük düşmanıdır. Yokuş yukarı tırmanmaktan bile beterdir. Bisikletle yokuş çıkmak zor iştir. Yokuş yukarı çıkarken oflayıp puflar, ter içinde kalırsınız. Ama en azından yokuş aşağı son sürat inme kısmı eğlencelidir.

Rüzgâr, Tom'u birçok ülkede kovalayıp ayaklarından

yakalamaya çalışan köpeklerden bile daha kötüdür. Tom köpeklerden kurtulmanın bir yolunu bulmuştu: Üzerlerine şişesinden su fışkırtıp son sürat kaçıyordu. Ama karşıdan esen rüzgârlar çok çok daha kötüdür. Rüzgâr yüzünüze doğru estiğinde sizi yavaşlatıp bisiklet binmeyi gerçekten zorlaştırır. Sizi bir zorba gibi itip kakar, yüzünüze vurur, kulağınıza bağırır. Rüzgâr bazen, tıpkı gerçek zorbalar gibi, çok ama çok can sıkıcı olabilir.

Bir gün rüzgâr o kadar kuvvetli esmişti ki Tom bisiklet bile sürememiş, bisikletini iterek yolda yürümek zorunda kalmıştı. Korkunç bir gündü. Daha sonra rüzgâr öyle sertleşmişti ki Tom geriye doğru savrulmamak için var gücüyle uğraşmıştı. Rüzgâr durana kadar bir hendeğe sığınmak zorunda kalmış, sonra da ancak sürünerek ilerleyebilmişti. Öğleden sonra hâlâ o sabah yola çıktığı noktayı görebiliyordu. Siz hayatınızda hiç bu kadar yavaş seyahat ettiniz mi?

Alaska çok uzaklardaymış gibi geliyordu.

Ama Tom o akşam, çadırını denize bakan bir tepeye kurduğunda en yakın kasabadan veya insanlardan uzakta, vahşi doğanın ortasında olma hissinden hoşlanmıştı. Denizde yunuslar sıçrıyor, gökyüzünde bir gökkuşağı asılı duruyordu. En güzeli de bir penguen görmüş olmasıydı. Daha önce

vahşi doğada hiç penguen görmemişti. Çayını demledikten sonra yürüyerek sahile gidip Kral Penguen kolonisini ziyaret etti.

Kral Penguenler, İmparator Penguenlerden sonraki en büyük ikinci penguenlerdir. Boyları bir metreye ulaşır. Yüzlerinde ve boğazlarında çok güzel, sarı lekeleri vardır. Kuşlar, bu komik görünüşlü çocuğa yakından bakabilmek için merakla yaklaştılar. Onların sahil boyunca sallana sallana yürüyüşleri de Tom'a komik görünüyordu. Çünkü penguenler yürümekte pek başarılı canlılar değillerdi. Ama suda harika görünüyorlardı. Kral Penguenler balık yakalamak için suya dalarlar. 300 metreye kadar daldıkları bile olur. Bu, bir insanın nefesini tutarak daldığı mesafenin üç katıdır.

Tom yolculuğunun bir önceki ayağında, Afrika'dan geçerken, her gün cayır cayır yanıyordu. Korkunçtu. Bazen kafası o kadar ısınırdı ki patlayacağını düşünürdü. Tom o zamanlar pantolonuna buz küpleri doldurmayı veya buz gibi denizlerde yüzmeyi hayal ederdi. Kendi kendine söz vermişti, bir daha asla soğuk havadan şikâyet etmeyecekti.

Ya da öyle sanıyordu…

Çünkü ertesi sabah burada, Patagonya'da, alışılmadık bir hisle uyandı. Çadırın içi, sabahın bu saatinde olması gerekenden çok daha karanlıktı. Gece boyu kar yağmıştı ve Tom'un çadırı tamamen karla kaplı olduğundan içerisi kapkaranlıktı. Tom sıcak uyku tulumundan çıkarken homurdanmaya başladı. Soğuk ayakkabılarını giyip karla kaplı çadırını topladığı sırada artık dişleri soğuktan birbirine vuruyordu.

"Ben do-do-do-donuyorum!" diye bağırdı ama onu kimse duyamazdı. Penguenler hariç. Onların da hiç üşümüş gibi bir hâli yoktu. Aksine karda gayet sıcak ve mutlu görünüyorlardı. Hatta Tom bir ara, *be-be-be-belki de bir pengueni alıp sıcak su torbası gibi kullansam iyi olur*, diye düşünmedi değil.

"Bu ço-ço-çok kötü!" diye inledi Tom.

Üşümek o kadar kötüydü ki tek dileği ısınmaktı. O anda kendine yeni bir söz verdi: Bir daha asla sıcaktan şikâyet etmeyecekti. Asla!

Tom yulaf lapası pişirmek için minik ocağını kurdu ve kahvaltısını doğrudan tavadan yedi. Tavayı ve kaşığı yalayarak temizleyip bulaşıkları yıkamış oldu. Bu macera başlamadan önceki hayatını düşündü. Şimdi ona üzerinden çok

zaman geçmiş gibi geliyordu. Kahvaltıda mısır gevreği yer ya da beş farklı çeşit gevrekten birini seçerdi. Bazen de kızarmış ekmek tercih ederdi. Kızarmış ekmeğine reçel mi yoksa bal mı süreceğine karar vermesi öyle uzun sürerdi ki babasını gerçekten sinirlendirirdi. O zamanlar bu ne kadar da önemli görünüyordu. Şimdiyse kahvaltıda her gün aynı şeyi yiyordu: sıkıcı yulaf lapası. Gerçek bir aroması olmasa da ucuz, sıcak ve enerji vericiydi. Bu günlerde bir yemekte aradığı en önemli özellikler bunlardı. Yulaf lapasını karıştırdı ve soluk baloncuklar yüzeye çıkarken derin bir iç çekti. Sonra da kahvaltısını hızla mideye indirdi.

Tom montunun önünü sıkıca kapattı, eldivenlerini giydi ve yeniden ısınmak için olabildiğince hızlı yürümeye başladı.

Penguenlere, "Hoşça kalın!" diye seslendi ama penguenler karşılık vermedi. Belki de dilini bilmiyorlardı.

CHILE

And Dağlarında Macera

Tom arada bir, çevresinde kilometrelerce başka tek bir bina olmayan bir çiftlik evinin yanından geçiyordu. Burada yaşamak çok huzurlu olmalı, diye düşündü. Ama bir yandan da biraz sıkıcı ya da yalnız olabilirdi. Ne zaman bir çiftçi Tom'u görse, onu bir kâse çorba ve bir bardak *mate* (mar-tay) içmeye davet ediyordu. *Mate* bir fincan çayın Güney Amerika versiyonudur. Ama mate, çayın aksine top şeklindeki bir fincandan gümüş bir pipetle içilir. Herkes tek bardak ve tek pipeti paylaşarak sırayla içer. *Mate,* paylaşılacak bir içecek olup, arkadaşlarınızla uzun süre sohbet etmek için idealdir. Tom'un bütün ülkelerde tanıştığı insanlar nazik, meraklı, cömert ve misafirperverdi. Patagonya da istisna değildi.

Burası, şimdiye kadar pedal çevirdiği en güzel bölgelerden biriydi. Vahşi, özgür ve alışılmadık bir yanı vardı; Tom için en heyecan verici maceraları yaratacak özelliklerdi bunlar. Yollar bazen vadilerin içinden geçiyor bazen

de uçurum kenarından dağların tepesine tırmanıyordu. Yollarda güvenlik bariyerleri olmadığından Tom bisikletinden düşecek olsa muazzam uçurumdan da aşağı düşerdi! Korkutucu olduğu kadar heyecan verici bir yolculuktu.

Yeşil ormanlar arasından turkuaz nehirler akıyordu. Alabalıklar, sinekleri yakalamak için yukarı zıplıyorlardı. Tom her gece, yıkanmak için bir nehre atlıyordu. Nehirler erimiş karları taşıyarak dağlardan akıyor ve gümbürdeyen şelalelere dönüşüyordu. Buz gibiydiler. Dünyanın bazı yerlerinde Tom'un haftalarca yıkanamadığı ve genellikle oldukça pis koktuğu zamanlar olmuştu! Soğuk su ona çığlık attırsa bile, bir dağ deresinde yıkanıp temizlenme şansını asla kaçıramazdı. Nehre atla, güne dinç başla!

Papatyalar ve karahindibalarla kaplı yeşil çayırlar Tom'a İngiltere'yi hatırlattı. Sonra yoldan koşarak geçen bir Amerikan deve kuşu ona aslında evinden çok uzakta olduğunu anımsattı. Amerikan deve kuşları oldukça iri kuşlardır. Hayvan birden durdu ve şaşkınlıkla Tom'a baktı. Daha önce hiç bisikletli bir çocuk görmemişti! Tabii Tom da daha önce hiç deve kuşu görmemişti. Hayvan, Tom'dan daha uzundu. Deve kuşları uçamasa da gerçekten hızlı koşarlar. Saatte 65 km kadar hızlı! Başka bir akşam, gün batımını izlerken,

çadırının önünden hızla küçük bir armadillo geçmişti. Armadillolar günde 16 saat uyuduğundan bir tanesini dışarıda yiyecek ararken görmek büyük bir zevkti.

Dağlar, zirvelerinden aşağı akan muazzam buzullarla gökyüzüne uzanan sivri dişler gibiydi. Buzullar, karlar yüzlerce yıl içinde sıkışıp buza dönüştükçe oluşur. Buzullar aslında devasa buz nehirleri gibidir. Fakat nehirler o kadar ağır hareket ederler ki hareket ettiklerini gözle göremezsiniz. Dünyadaki tüm tatlı suların dörtte üçü buzullar hâlinde donmuştur. Tom, masmavi bir göldeki devasa buzdan bir duvara benzeyen buzulun ucuna baktı. Bir parçası arada bir, 60 metre aşağıdaki suya düşüyordu. Bir araba büyüklüğünde, devasa buz parçaları, patlayan bir bombaya benzer sesler çıkararak göle iniyordu. Göle şiddetli bir şekilde çarparak büyük dalgalara neden oluyorlardı. Çok eğlenceliydi! Tom gösteriyi izlemek için birkaç muzlu sandviçle yerine yerleşti.

Yol artık taşlı bir patikadan ibaretti ve Tom'un çantaları o zıpladıkça tangırdıyordu. Ortada köprü olmadığından Tom bazen nehirlerin içinden geçmek zorunda kaldı. Tom o zaman ayakkabılarını ve çoraplarını çıkarıp pantolonunun paçalarını kıvırırdı. Sonra kaymamaya özen göstererek ağır

bisikleti buz gibi suda iterdi. Düşerse, sadece donmakla ve ıslanmakla kalmaz; aynı zamanda güçlü akıntı tarafından sürüklenebilirdi de.

Birkaç gün sonra patika tamamen ortadan kayboldu. Tom tek başına olmasına rağmen kendini yalnız hissetmiyordu. Heyecanlıydı. Uzun zamandır dünyayı dolaşıyordu. Fiziksel olarak sağlam ve güçlüydü. Bisikleti bozulursa nasıl tamir edeceğini biliyordu. Harita okumayı ve vahşi doğada nasıl hayatta kalacağını biliyordu. Bu bir vahşi yaşam düellosuydu ve Tom buna hazırdı!

Tom bütün gün bisikletini küçük, dik, çamurlu bir patikada itti. Saatlerce, kilometrelerce. Çevresindeki orman karanlıktı. Bazen bisikletini ve çantalarını taşımak zorunda kalıyor, kayalara ve ağaç köklerine takılıp düşüyordu. Çok yorucuydu. Nihayet patikanın tepesine ulaştığında uzun bir metal tabela gördü. Eski ve paslıydı. Buraya uzun zamandır kimse gelmemişti.

Tabelanın bir tarafında "Arjantin" yazıyordu. Diğer tarafında ise "Şili". İki ülke arasındaki sınır geçişiydi burası! Tom, dünya çapında yaptığı yolculukta 30 uluslararası sı-

nırı geçmişti ama bir tepenin üzerindeki çamurlu patikadan oluşan bir sınırı ilk defa geçiyordu. Hiçbir bariyer ya da polis kontrol noktası yoktu. Sırılsıklam, üşümüş ve yorgundu ama hâlâ gülümseyip yumruğunu havaya kaldıracak enerjisi vardı.

"Evet!" diye bağırdı. "Bir ülke daha geçildi."

Arjantin'den uzaklaşıp Şili'ye girdi ve patikadan aşağıya küçük buz dağlarıyla dolu bir göle doğru yavaş yavaş ilerledi. İki nedenden dolayı çok hızlı gidemiyordu. Birincisi, patika o kadar kayalıktı ki bisikletini parçalara ayırmadan hızlı gidemezdi. İkincisi Tom patikayı devasa bir boğayla paylaşıyordu! Bu boğanın nereden çıktığını ve nereye gittiğini bilmiyordu. Ama boğanın kocaman ve oldukça vahşi göründüğünü biliyordu. Boğa sık sık arkasını dönüp Tom'a bakıyor ve yüksek sesle homurdanıyordu. Tom da "acele etsene!" diye bağırmaya ya da daracık patikada boğayı geçmeye cesaret edemedi. Bu yüzden de göle ulaşana kadar boğanın arkasına takılmak zorunda kaldı. Tom ertesi sabah dinlendi. Kuzeye gitmeye devam edebilmesinin tek yolu gölü geçmek olduğundan gölün diğer tarafına giden bir tekneyi beklemeye başladı. Uyku tulumunda istediği kadar tembellik edebilirdi. Ama sorun, ne kadar beklemesi gerektiğini bilmemesiydi.

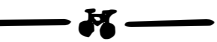
Aslında *kimse* bilmiyor gibiydi! Tekne "yaklaşık iki haftada bir" gelirdi ancak sorduğu hiç kimse bundan fazlasını bilmiyordu. Patagonya'da hayat oldukça rahat akıyordu. Tekne o gün gelmediğinden Tom ertesi sabah da güzelce uyudu. Ve ondan sonraki sabah da. Buz dağlarına taş attı, gidip boğaya selam verdi ve donmuş gölde giysilerini yıkadı. Göl kenarında oturup beklemekten sıkılmıştı.

İşte tam da bu yüzden Tom, dördüncü günün sabahında bir teknenin pat pat sesiyle uyandığında çok mutlu oldu. Uyku tulumundan fırladı ve bağırıp el sallayarak göl kıyısına koştu. Sarı-lacivert renklerdeki teknenin kaptanı gelip onu almak için yön değiştirdi. Tom eşyalarını çabucak toplayıp göle indirdi. Evi de dâhil, sahip olduğu her şey, bir sonraki maceraya geçmeye hazır bir hâlde, yalnızca birkaç çantaya sığıyordu. Hayatta aslında bu kadar az şeye ihtiyacınız olması şaşırtıcıdır. Tom ne kadar az şeye sahipse o kadar mutlu oluyordu.

"*¡Hola!*" diye seslendi kaptana. "*¿Cómo está usted, señor?* Nasılsınız efendim?"

Tom günlerdir başka bir insan görmemişti ve sohbet etmekten memnundu. Ayrıca gölün karşısındaki kasabaya ulaşmayı da dört gözle bekliyordu çünkü yiyeceği azalıyordu ve artık gerçekten acıkmıştı.

"¡*Vamos!* Hadi gidelim!" diye bağırdı Tom, bisikletini tekneye yüklerken. "*Tengo hambre.* Karnım çok aç."

Tom kuzeye doğru pedal çevirmeye devam etti. Amerika'daki en büyük dağ sırası olan And Dağlarının dev zirveleri önünde yükseliyordu. Milyonlarca yıl önce oluşmuşlardı. Dünya yüzey plakaları son derece yavaş olsa da çok büyük bir kuvvetle her zaman birbirlerini iterler. Ellerinizi önünüzde dümdüz tutun. Parmak uçlarınızı birbirine değdirin. Şimdi onları gitgide daha büyük bir kuvvetle itin. Sonunda bir sıradağ gibi birbiri üzerine kayacak, bükülecek veya yukarı doğru yükseleceklerdir. İşte dağlar böyle "büyür". And Dağları da gökyüzünün yarısına kadar bükülmüş gibi görünüyordu. Tom hiç bu kadar büyük dağlar görmemişti.

Yutkundu. Bacakları titrek ve güçsüz gibiydi. Yol dimdik yukarı doğru çıkıyor, akasya ağaçlarının ve dikenli incir kaktüslerinin yanından geçerek bulutların arasında kayboluyordu. Üstündeki dağ geçidi 5000 metre yüksekliğindeydi ve Tom onu bisikletiyle geçmek zorundaydı!

Yol, keskin virajlarla döne döne ilerliyordu. Ter damlaları Tom'un gözlerine giriyordu. Nefes nefese kalmıştı. Bu

geçidi bisikletle geçmek yaklaşık iki gün sürecekti. Bunu yapabileceğini sanmıyordu. Bacaklarında derman kalmamış, karnı her zamankinden daha fazla acıkmıştı. Bu yüzden işler ne zaman içinden çıkılmaz bir hâl alsa yaptığı şeyi yaptı: Bisikletinden indi ve oturup kendine muzlu sandviç hazırladı.

Sandviçini birkaç ısırıkta bitirdi. Sonra yatıp ellerini başının arkasında bağladı. Öğle yemeği sonrası şekerleme vakti gelmişti. Gökyüzünde, vadiden yükselen sıcak havanın üzerinde bir tepeli akbaba süzülüyordu. Tepeli akbabalar, yani dev akbabalar, kocamandır, neredeyse Tom'un arkadaşı Albatros Albert kadar büyüktür. Tom, sessiz dağ ortamında uzun ve gürültülü bir şekilde geğirdi. Yalnız başınıza dünyayı bisikletle dolaşırken yüksek sesle geğirmek gibi eylemlerden paçayı kurtarabiliyordunuz.

Tom bisikletine binip yokuş yukarı çıkarken sıcaklık düşmeye başladı. Bisiklete binmek insanı ısıtsa da Tom üzerine bir kat kazak giymek zorunda kaldı. Kalın eldivenler, kaskının altında sıcak tutacak bir bere ve çift kat çorap giyiyordu. Tom'un bacakları bir aşağı bir yukarı, bir aşağı bir yukarı dönüp duruyordu. Bisikleti durmadan yokuş yukarı tırmanıyordu. Zirveye kalan mesafe giderek azalıyordu.

Beyaz kürklü bir tilki, yolun kenarındaki karların arasından geçip gitti. Kar, üzerinde yürüyemeyeceği kadar derin olduğundan tilki ileri atlıyor, kara batıyor, ileri atlıyor ve yeniden kara batıyordu. Koca dağa bisikletle tırmanmaktan bile daha yorucu görünüyordu bu.

Tom, bu maceranın ona öğrettiği dersi hatırladı: Büyük ve zor bir şeyi yapamayacağını düşündüğünde, bunu yapmaya çalışmak yerine daha küçük ve kolay bir şeyi yap. Küçük bir adım at. Pedalları bir kez çevir. Bunu yapabilirsin. Sonra pedalları bir kez daha çevir. Ve bir kez daha. Her seferinde tek bir pedal çevirebilirsin. Tom yavaş yavaş yolun düzleşmeye başladığını fark etti. Neredeyse zirvedeydi. Başı ağrıyor, bacakları zonkluyordu ama zirveye çıkmıştı. Tom tam 5000 metrelik bir dağ geçidini tırmanmıştı! Önünde daha çok dağ geçidi olacaktı ama ilki her zaman en zorudur.

Zirvede durup bisikletiyle bir fotoğraf çekti. Sonra hızla tüm yedek giysilerini giydi. Dağların tepesi her zaman soğuktur. Tom önceki gece kamp yaparken kendini sıcak tutmak için bir kamp ateşi yakmak zorunda kalmıştı. Geçidin tepesinde, hava sıcaklığı Tom'un gördüğü en düşük sıcaklık olan -20 dereceydi. Kafasını sıcak tutmak için

yedek pantolonunu beresinin üstüne bile geçirdi. Kafasında bir pantolonla çok ama çok aptal görünüyordu! Fakat hava buna aldırış edemeyeceği kadar soğuktu ve etrafta ona gülebilecek kimse de yoktu. Tom yeniden bisikletine atladı ve dağa bisikletle tırmanmasının ödülünü almaya koyuldu.

Ödülü, yokuş aşağı inerken yaşayacağı eğlenceydi.

Tom giderek daha da hızlanırken, "Yihuuuu!" diye bağırdı. Her şey hızlı bir bulanıklık olarak geçip gidiyordu. 80 kilometre boyunca yokuş aşağı indi! Bu yol arabayla yaklaşık bir saat, yürüyerek ise günler sürerdi. Yaşadığınız yerden 80 kilometre uzaktaki bir yeri düşünün. Ve şimdi bisikletinizle, pedal çevirmenize hiç gerek kalmadan oraya varabileceğinizi hayal edin! Tom'un yüzünde sabit bir sırıtış vardı. Yokuş aşağı süRüş, dünyayı bisikletle dolaşmanın en iyi yanıydı!

Muazzam And Dağları'nda aylarca bisiklet sürecek kadar güçlü olmak ister misiniz? Göründüğünden daha kolaydır. Zinde olmanın saatlerce sıkı çalışmak dışında bir kısa yolu ya da sihirli iksiri yoktur. Ama bisikletinizi çok sürer veya düzenli olarak koşar, yüzer veya spor yaparsanız o zaman zinde ve güçlü olursunuz. Tom

bütün çocukların günde en az bir saat egzersiz (sizi yoran, terleten ve nefessiz bırakan bir egzersiz) yapması gerektiğini biliyordu ama o bundan çok daha fazlasını yapıyordu.

KAMP ATEŞİ NASIL YAKILIR?

Ateş yakmak için 3 şeye ihtiyacınız vardır:

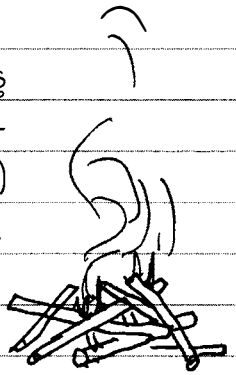
- Yakacak
- Oksijen (hava)
- Isı

1. Yakacağınızın iyice kuru olduğundan emin olun. En iyi yakacak kuruyup düşerken ağaç dallarına takılıp kalmış ince dallardır. Kav denen küçük bir yığın yakacağı bir araya getirin. Kurumuş otlar ya da kâğıt bu iş için idealdir.

2. Üstüne çıra olarak kullanacağınız biraz daha büyük (kalemden ince) sopalardan bir piramit inşa edin.

3. Bir ateşin oksijene ihtiyacı olduğunu unutmayın ve havanın girebileceği boşluklar bırakın. Kavı kibritle yakıp çırayı tutuşturun.

4. Çıra tutuştuktan sonra yavaş yavaş kuru sopaları (ya da bulabilirseniz kurumuş lama dışkısını) ekleyin ki daha uzun süre yansın.

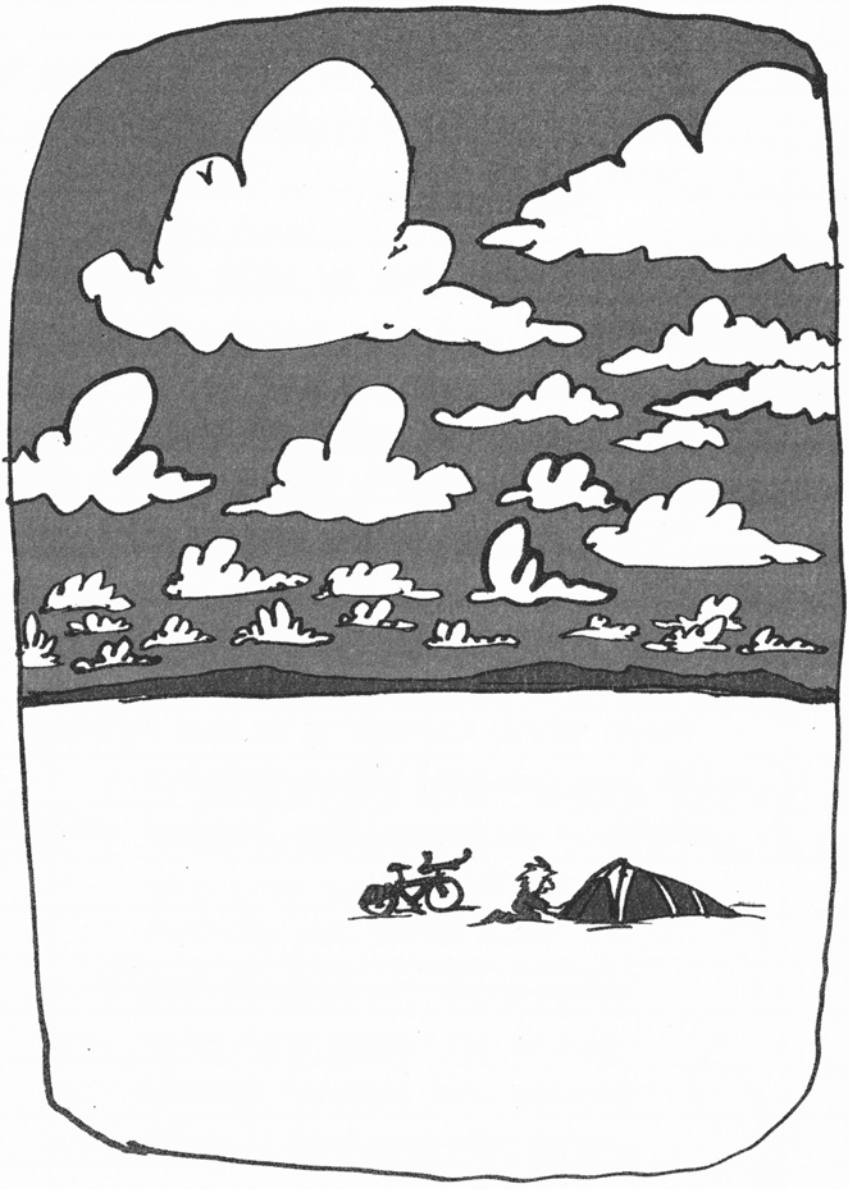

5. Alevler sönecek gibi olursa eğilip bir pipetten hava üflüyor gibi ateşin dibine doğru üfleyin. Bunu yaparken dikkatli olun!!

Ateş tehlikeli olabilir. Ateşi şu şekilde daha güvenli hâle getirebilirsiniz:

- Zemini yapraklardan ve çer çöpten temizleyin.
- Ateşin çevresine büyük taşlardan bir daire çizin.
- Ateşi söndürmeye yetecek kadar suyunuz olduğuna emin olun.
- Parmaklarınızı yakmamak için kibriti aşağıya doğru tutun.
- Ateşin yanında koşmayın ya da oyun oynamayın.
- Bir ateşi asla kendi hâline bırakmayın.
- Geride iz bırakmayın. Ateş tamamen söndüğünde üzerine toprak atın.

ASLA izinsiz ateş yakmayın!

Bolivya: Yüksek Ve Soğuk Bir Harikalar Diyarı

Tom, kilometreleri ve dağları aşarak kuzeye And Dağlarından Bolivya'ya doğru ilerledi. İnce, sarı çimenlerde lamalar ve alpakalar otluyordu. Hâlâ deniz seviyesinden yüksekteydi ama kara yeniden düzleşmişti. *Altiplano* olarak bilinen (İspanyolcada "alto", yani yüksek ve "plano", yani düz kelimelerinden türemiş bir kelime) bir bölgeye ulaşmıştı. Çiftçiler her biri sadece Tom'un okuldaki sınıfı kadar olan kuru tarlaları sürüyordu. Traktörleri veya makineleri olmadığından işleri zordu. Adamlar toprağı eşerken eşleri ve çocukları toprağı otlardan ayıklıyor, sebze hasadı yapıyor ve yemek pişirmek için odun topluyorlardı.

Tarlaların ötesinde, sırtlarına bağlanmış bebekleri ile kadınlar, alpaka sürülerini güderken bir yandan da iğlerin üzerine yün eğiriyordu. Alpaka yünlerini elbise örmede kullanabilecekleri yüne çeviriyorlardı. Kadınlar, renkli desenli, kalın yün battaniyelere benzer, parlak pançolar giyiyordu.

Başlarında Tom'a çok komik görünen küçük melon şapkalar vardı.

Tom köylerde yiyecek satın alabileceği bir dükkân arayarak dolaştı. Ama ortada dükkân falan yoktu. O soğuk, fakir köylerde hayat çok zordu. İnsanlar yedikleri her şeyi kendileri yapıyor, büyütüyor veya yetiştiriyordu. Tom sonunda bir çiftçiye yiyecek satın alıp alamayacağını sormaya karar vermişti. Durdu ve ağır bisikletini yere bıraktı. Tarladaki aile ayağa kalktı, kollarını gerdi ve ona baktı.

Tom üzerine dikilen bakışlara alışmıştı. Güney Amerika'daki insanların gözüne farklı görünüyordu. İnsanların bakışlarını engellemenin en iyi yolu onlarla sohbet etmeye başlamaktı. Böylece insanlar onun normal bir çocuk olduğunu ve başka bir gezegenden gelen tuhaf bir yaratık olmadığını anlıyorlardı. Tom aileye doğru yürüdü. Gülümsedi ve *"¡Hola!"* diye seslendi.

Onlar da Tom'a gülümsediler. Yaklaşık olarak Tom ile aynı yaştaki kız, "*Hola. ¿Cómo te llamas*? Merhaba. Adın ne?" diye sordu.

"*Me llamo Tom.* Ben Tom."

"*Me llamo Cava.* Bu da ağabeyim Appo ve annemle babam; *mamá y papá. ¡Bienvenidos!* Hoş geldin!"

Tom bir süredir İspanyolca öğreniyordu. Güney Amerika kıtasındaki pek çok ülkede konuşulan dil İspanyolcadır. Tom da bulduğu her fırsatta pratik yapıyordu. Bazen insanlardan daha yavaş konuşmalarını istemek zorunda kalsa bile şimdiye dek oldukça ilerlemişti.

Cava, Tom'a sorular sormayı sürdürdü. Nerelisin? Burada ne yapıyorsun? Neden yanında bisikletin var? Çocuk gülümsedi çünkü yolculuğu boyunca aynı sorulara sık sık maruz kalıyordu. Tom, bisikletiyle dünyayı dolaştığını anlattı; "*Estoy dando la vuelta al mundo en bicicleta*". O bir İngiliz'di; *"Soy Inglés"*. Çadırında uyuyor, ucuz yemekler yiyor ve macera, yani *aventura*, dolu hayatını seviyordu.

"Tengo hambre y sed," dedi Tom. "Hem acıktım hem susadım."

Babalarına biraz yiyecek *–comida–* ve biraz su *–agua–* satın alıp alamayacağını sordu.

"Sevgili Tom," dedi baba gülerek, "bende ailemi doyuracak kadar bile yiyecek yok. Çocuklarımız yiyebilsin diye eşim ve ben hiç öğle yemeği yemeyiz. Ama sen bizim arkadaşımızsın artık. Bu yüzden elbette elimizdekini seninle paylaşırız."

"*Amigo,* dostum," dedi Appo gülümseyerek. "Bu gece bizde kalsana. İngiltere'den buraya kadar bisiklet sürdük-

ten sonra yorulmuşsundur. Tarlayı temizlememize yardım edersen bugünlük işimiz bitmiş olur. Bir ziyafet çeker, eğleniriz!"

Tom gülümseyip teşekkür etti. Sonra da yabani ot ayıklamalarına yardım etti. Konuşup sohbet ederken zaman hızla geçti. Tom lamanın sağılmasına yardım ettikten sonra geceyi ailenin küçük evinde geçirdi. Yemek yediler, güldüler ve birbirlerine hikâyeler anlattılar.

Cava'nın ailesi fakirdi. Evleri küçücüktü. Aslında evde sadece bir oda vardı. Dallarla ve kuru lama dışkısıyla yaktıkları küçük ateşte yemeklerini pişiriyorlardı. Duvarlar, dumandan kapkara olmuştu. Odada iki ahşap sandalye vardı ama hiç yatak yoktu. Uyku vakti geldiğinde bütün aile ve Tom yere uzanıp ısınmak için battaniyelere sarındılar.

Dışarıdaki gece soğuk ve hareketsiz, ay ise parlaktı.

Tom ertesi sabah evin arkasında akan minik derede şişelerini doldurdu ve yola devam etmek için eşyalarını hazırladı. Aile, soğuktan korunmak için pançolarına sarınmıştı. El sallayarak arkasından seslenirlerken nefesleri dondurucu şafak havasında buğulanıyordu.

"*Adiós, Tom!* Güle güle! ¡*Buen viaje!* İyi yolculuklar!"

Tom da, "¡*Gracias, amigos! ¡Adiós!*" diyerek el salladı.

Aile, zor bir çalışma gününe daha başlamak üzere tarlaya döndü. Tom hakkında sohbete daldılar. Tom'un ailesinin bir lamasının olmamasını komik buluyor ve ülkesinde insanların yemeklerini kendileri yetiştirmeyip dükkânlardan satın aldıklarına bir türlü inanamıyorlardı. Tom o gün yol boyunca gülümseyerek hızla bisiklet sürdü. Cava'nın ailesinin misafirperverliğine minnettardı. Cava ve Appo da mutluydular. Birine yardım edebilmek güzeldi.

Tom, şimdiye dek karşılaştığı en engebeli, en sinir bozucu yollardan birindeydi. Bisikleti takırdıyor, çantasındaki her şey sallanıyordu. Zavallı kafası bile. Bu yolun ne kadar engebeli olduğuna dair bir fikir edinebilmek için şunu deneyebilirsiniz:

Ağzınızı açın ve tıpkı doktor muayenesindeymiş gibi "Aaa" deyin. Şimdi başınızı olabildiğince hızlı bir şekilde iki yana sallayın. Sesiniz komikleşir ve her şey bulanık görünür. Sonra başınız ağrımaya başlar ve hatta aşağı düşeceğinden endişe etmeye başlarsınız! İşte Tom Bolivya'daki yolculuğunda her gün böyle hissediyordu. Artık vahşi ve boş bir arazideydi. Bitki örtüsü yoktu. Zemin gri çakıllarla

kaplıydı. Buz gibi bir rüzgâr ıslık çalarak esiyordu. Patika gerçekten kötü durumdaydı. Günler boyu inip bisikletini iterek ilerlemek zorunda kaldı. Rüzgâr yüzüne çarparken elleri ve ayakları soğuktan uyuşuyordu. Geceleri çadırı uçmasın diye etrafına taş yığmak zorunda kalıyordu. Sabah olduğunda bütün su şişeleri buz tutmuş oluyordu. Donmalarını önlemek için onları uyku tulumunun içinde tutmak zorunda kaldı.

Bolivya, bisikletle geçilmesi zor bir yerdi.

Altiplano'daki arazi çok kuraktı. İşte tam da bu yüzden Tom bir gün uzaklarda küçük bir göl gördüğünde şaşırdı. Yaklaştığı zaman şaşkınlığı daha da arttı. Göl yeşildi, zümrüt kadar yeşil!

Gölün arkasında zirvesi karla kaplı, gökyüzüne doğru yükselen bir yanardağ vardı. Sakin bir gündü ve yanardağın yansıması alttaki *Laguna Verde*'nin yeşil sularına vuruyordu. Sonra Tom havaya yükselen buharı fark etti. Merakla ne olduğunu görmeye gitti. Bir sıcak su kaynağı bulmuştu. Dünya yüzeyinin altındaki yanardağların oluşmasına neden olan ısı, yer altı sularını da ısıtır. Sıcaklık ve basınç yükseldikçe kaynayan su dışarı fışkırır. Buhar bulutları soğuk havada yükselir. Jakuzi gibi köpüren sıcak su havuzları. Garip

ama çok güzel bir yerdi. Orada olmak, başka bir gezegende olmak gibiydi.

Yeşil gölden sonra Tom, daha da tuhaf bir şey buldu: kırmızı bir göl! Kırmızı renk, sudaki minik kırmızı alglerden geliyordu. Sığ kırmızı suda tek ayak üzerinde duran binlerce pembe flamingo vardı. Flamingolar Tom'un en sevdiği kuşlardandı. Çok uzun bacakları ve "S" şeklinde uzun boyunları olur. Pembe renkleri gölde yedikleri alglerden gelir.

Bu yüksek ve soğuk harikalar diyarının en uç noktası dünya üzerindeki en büyük tuz yatağı olan *Salar de Uyuni* idi. Milyonlarca yıl önce burası bir iç denizdi. Ama yavaş yavaş tüm su buharlaşmış, geride yalnızca tuz kalmıştı. Her yönde 300 kilometre boyunca göz kamaştırıcı beyaz tuzdan başka bir şey yoktur. Ne yollar ne köyler ne ağaçlar ne hayvanlar vardı etrafta, böcek bile yoktu. Tom dikkatle tuza doğru pedal çevirdi. Tuz üzerinde bisiklet sürmek tuhaftı, çıtır çıtır sesler geliyordu. Ama tuz düz ve sertti, Tom üzerinde hızla ilerleyebileceğini fark etti. Burada bisiklet sürmek, geçtiği engebeli dağ yollarında bisiklet sürmekten çok daha kolaydı.

Salar üzerindeki yolculuğu üç gün süreceğinden Tom yanına bol miktarda yiyecek ve su almıştı çünkü orada

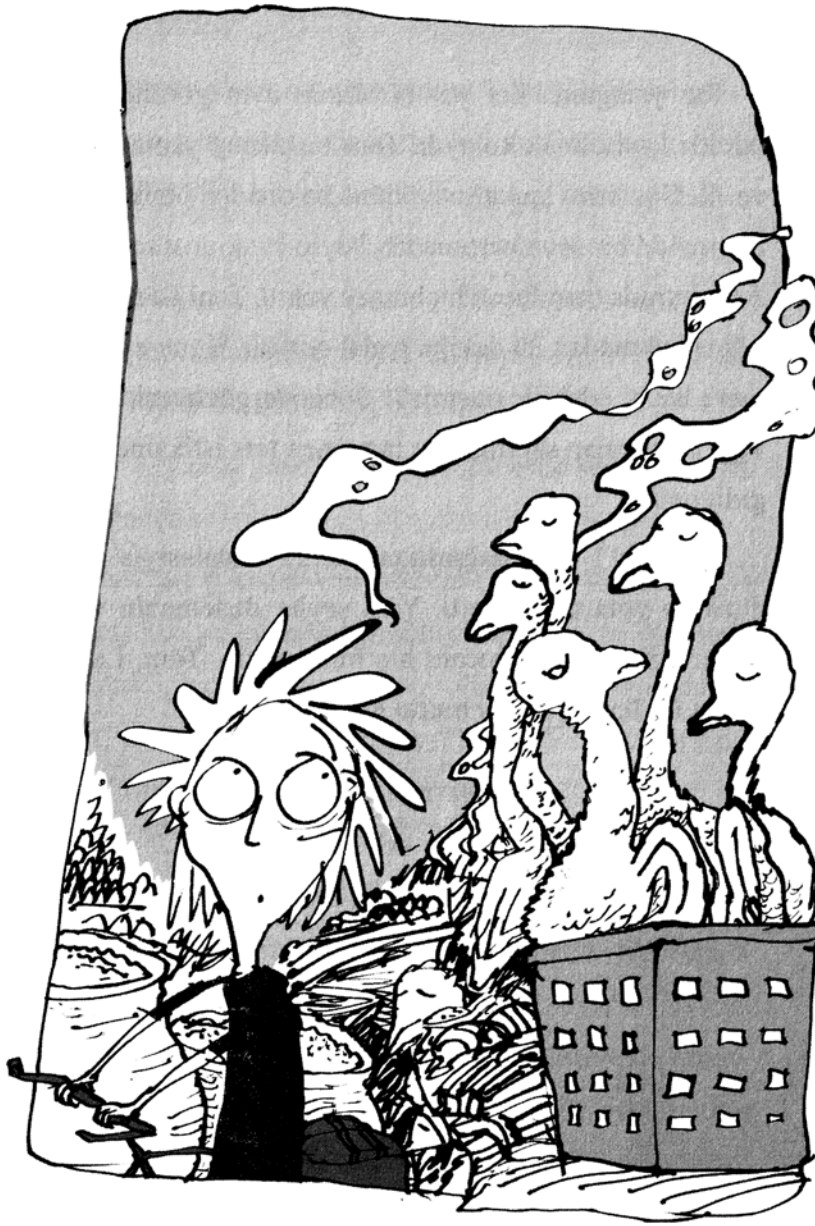
dükkân, çeşme ya da bir dere yoktu. Tüm gün pedal çevirdikten sonra gün batımında kamp kurdu. Çadırını kurduktan sonra yürüyüşe çıktı. Çadırından birkaç dakika uzaklaştı. Kollarını açıp yavaşça etrafında döndü. Her yönde, göz alabildiğine uzanan kocaman mavi bir gökyüzü ve dümdüz beyaz bir tuz denizinden başka bir şey yoktu. Burası ona Atlantik Okyanusu kadar boş ve ıssız geldi.

Ancak okyanus genellikle gürültülü olup sürekli bir hareket hâlindedir.

Tuz havzası o kadar kıpırtısız ve sessizdi ki Tom kendi göz kırpışının sesini bile duyabiliyordu. Siz de bir deneyin. Olabildiğince sakin ve sessiz olun. Ne duyuyorsunuz? Rüzgârı? Yoldan geçen bir arabayı? Ampullerin sessiz uğultusunu? Tom hiçbir şey duyamıyordu. Büyülü bir histi bu. Dönüp küçük çadırına baktı. Bu tuz ovasının ortasında çok minik görünüyordu. Kendini de çok minik ve çok yalnız hissetti. Hava kararmaya başladığından çadırına geri döndü. Uyku tulumuna girince kendini daha rahat ve daha güvende hissetti. Çoğu insan için garip bir ev gibi görünse de dünyayı bisikletle dolaşan bir çocuk için bu çadır ve uyku tulumu kendini evindeymiş gibi hissetmesi için gereken tek şeydi. Çadırın üzerinde, karanlık gece göğünde bir yıldız kaydı.

Tuz yatağında her yer birbirinin aynı göründüğünden burada kaybolmak kolaydı. Tom bir deney yapmaya karar verdi. Gözlerini kapattı ve önüne bakmadan bisiklet sürdü. Normalde bir şeye çarpmadan böyle bisiklet süremezsiniz. Ama burada çarpılacak hiçbir şey yoktu. Tom da nereye gittiğine bakmadan 30 dakika pedal çevirdi. Bunu evde denemeyi hayal edebilir misiniz?! Sonunda gözlerini açtığında Tom rotasından sapmıştı ve tamamen ters istikamete doğru gidiyordu!

"Yihuuu!" diye bağırdıktan sonra pusulasıyla rotasını düzeltip yola devam etti. Yeni şeyler denemenin ve yeni yerlere gitmenin heyecanı hiç bitmiyordu. Tom, La Paz'a doğru ilerlerken mutlu mutlu gülümsedi.

La Paz'ın Cadıları

La Paz, dünyanın en yükseğe kurulu şehirlerinden biridir. Dağlarla çevrili kâse şeklindeki devasa bir çukurun dibinde yatar. Yoksul ülkelerdeki birçok şehir gibi eteklerinde geniş bir gecekondu mahallesi uzanır. Burada, küçük beton bloklardan ve çatıları plastik tabakalardan yapılmış barakalara kadar farklı farklı evlerde neredeyse bir milyon insan yaşar. Tom İngiltere'deki evini düşününce işlek bir otobanın kenarında, kendi elleriyle kurduğu bir barınakta yaşamak zorunda olmadığı için kendini şanslı hissetti.

Ana yollardan uzakta, La Paz'ın merkezindeki sokaklar dik ve Arnavut kaldırımlıydı. Daracık sokaklara dizilen pazar tezgâhları sokakların mevcut karmaşasına ve gürültüsüne katkıda bulunuyorlardı. Ailelerinin çiftliklerinden şehre getirdikleri birkaç tane fazladan sebzeyi satmak çocukların işiydi. Yetiştiremedikleri şeyleri satın almak için paraya ihtiyaçları vardı. Havuç, acı biber ve diğer sebze demetlerinin yanında kaldırımda oturuyorlardı. Tom geçerken bazıları

ona gülümsedi, bazılarıysa bir şeyler satmaya çalışmakla o kadar meşguldü ki onunla sohbete vakit bulamadı.

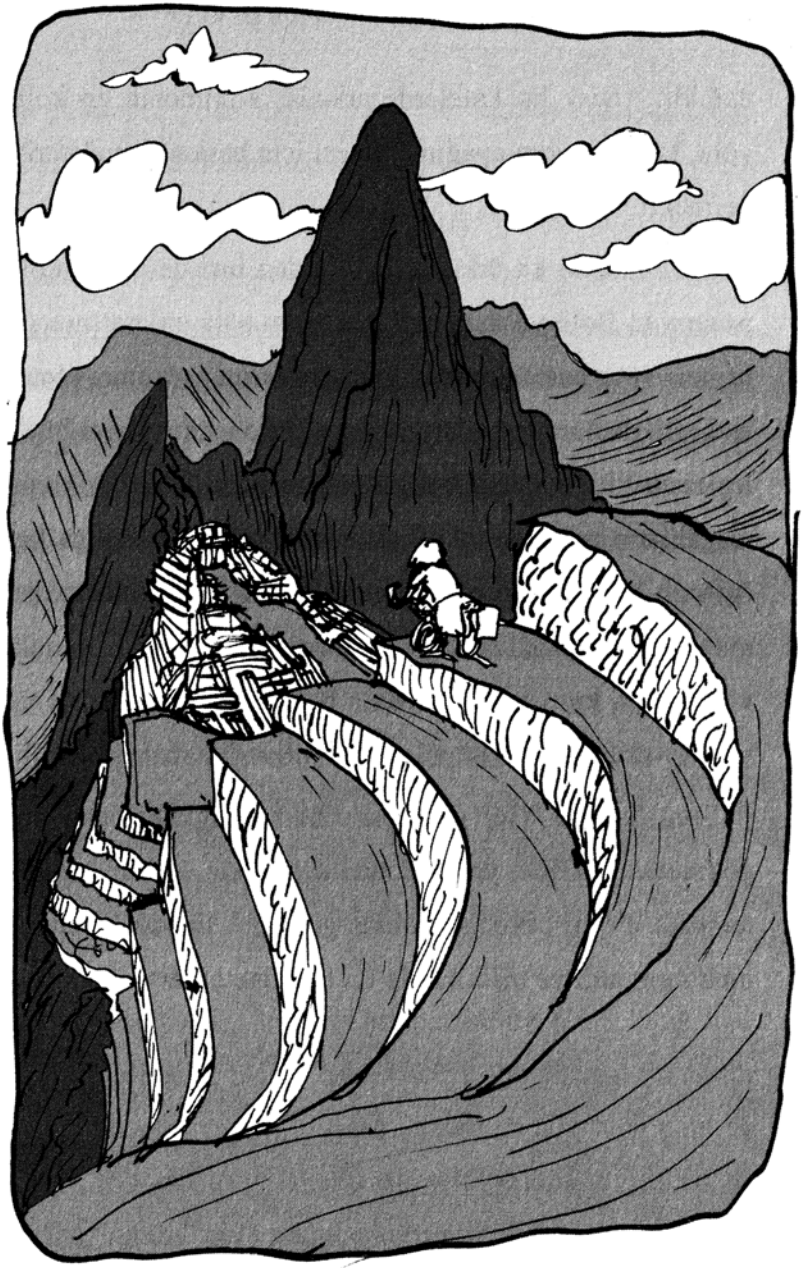
Yerel halkla sohbet etmek için en iyi yer bir kafeydi. Tom ne zaman bir şehre gitse yemeğini bir kafede yerdi. Muzlu sandviç, kahramanların yemeği olsa da mümkün olduğunda farklı yiyecekler yemeye çalışıyordu çünkü gerçekten sağlıklı ve güçlü olmak için taze şeyler yemesi gerektiğinin bilincindeydi. Tom farklı ülkelerde yeni yiyecekler denemekten genellikle hoşlanırdı.

Güney Amerika'da yemek yediği kafeler, birkaç küçük masa ve plastik sandalyeden ibaret olan, sade yerlerdi. Her zaman yüksek sesle müzik çalan bir radyo olur ama hiçbir zaman seçim yapabileceğiniz bir menü olmazdı. O gün ne pişirildiyse o yenirdi. Bu da genellikle büyük bir kâse tavuk çorbası olurdu. Tom kaşığıyla kâsenin dibine ulaştığında, günün sürpriz malzemesini bulurdu. Belki birkaç parça patates ya da havuç. Ama tavuk çorbasının asla sürpriz olmayan bir yanı vardı: En üstte her zaman bir tavuk ayağı yüzerdi! Yerel halk, bunun en iyi parça olduğunu düşünürdü. Siz de bir gün sipariş vermek isterseniz adı "una pata de pollo". Pul pul ayağı mutlu bir şekilde höpürdetir ve ardından "mmm" diye sesler çıkarırlardı. Tom o kadar istekli

değildi. Ancak bu kafelerde arkadaş edinmenin en kolay yolu, tavuğunuzun ayağını yemesi için başka bir müşteriye vermekti.

La Paz'daki en ürkütücü yerlerden biri de eski cadılar pazarıydı. Bolivya'daki pek çok insan hâlâ onlara şans getirmesi veya hastalıklardan kurtulmalarına yardımcı olması için eski ilaçlara, büyülere ve hurafelere inanır. Pazar büyüleyici ama bir o kadar da ürkütücü bir yerdi. Tom bisikletini tezgâhların arasında itti ve satıcılar mallarının sağlığa faydalarını haykırırken gürültülü kalabalığın arasında sıkışarak ilerledi. Tezgâhlarda cenazelerde kullanılacak mumlar ve tütsüler, kuru bitkilerle dolu bohçalar, yapraklar ve yemişler vardı. Bunlar büyüler için kullanılan malzemelerdi.

Tom ürperdi. Her gece çadırını kurduğunda, ona şans getirecek olsa bile, yakınlarında kesinlikle ölü bir lama istemezdi. Pedal çevirme zamanı gelmişti. Büyük bir demet muz satın aldı ve bisikletiyle La Paz'dan çıktı.

Peru'nun Harikaları ve Gizemleri

Bolivya ve Peru arasındaki sınırda, dünyanın en yüksek göllerinden biri olan Titicaca Gölü bulunur. Tom, oraya vardıktan kısa bir süre sonra gölün kıyısında Sergio adında bir adamla tanışmıştı. Kısa boylu ve zayıf bir adam olan Sergio'nun güneşte kırışmış, kuru üzüme benzeyen bir yüzü vardı. Gülümsediğinde beyaz dişleri parlıyordu.

Sergio, Uros halkından bir tekne ustasıydı. Büyük gölde çalışan balıkçılar için tekneler inşa ederdi. Rakım çok yüksek, toprak kalitesiz, hava da çok soğuk olduğundan dünyanın bu bölgesinde neredeyse hiç ağaç yetişmiyordu. Bu nedenle, eski tekne ustaları, teknelerini tahtaya alternatif bir malzeme ile yapmayı öğrenmek zorunda kalmıştı. Tahta yerine sazlık kullanıyorlardı.

Sazlıklar, göl ve nehirlerin sığ kenarlarında yetişen uzun ve kalın otlardır. Sergio'nun, bunlardan kucak dolusu kesmek için kullandığı keskin, kavisli bir bıçağı vardı. Sonra

bu sazlık demetlerini birbirine bağlayıp örerek onlardan tekneler yapardı. Titicaca Gölü'nde insanlar sazlıklardan sadece teknelerini yapmakla kalmıyor, köylerini de bunlarla inşa ediyorlardı. Üstelik bunlar gölün ortasında yüzen köylerdi! Sergio, Tom'u ada köyüne davet etti. Oraya sazlıktan yapılma, küçük bir tekneyle gittiler. Yüzen bir köy inşa etmek için muazzam bir sazlık zemin döşemeniz gerekir. Üzerinde evler ve insanlar varken bile yüzecek kadar kalın olması lazımdır. Yüzen tabanın üzerindeki evler de sazlıktan yapılır. Güzel bir manzaraydı bu: parlak dağ göğünün altında masmavi ve soğuk bir göl; yeşil, kırmızı, mavi renklerdeki kocaman etekleri ve yüzlerini güneşten koruyan melon şapkalarıyla çalışan köylü kadınlar... Tom, Titicaca Gölü'nü ziyaret ettikten sonra dağ yolları yeniden başladı. Tom günlerce bisikletiyle bir yukarı çıktı bir aşağı indi. Yukarı, aşağı, yukarı, aşağı. *Arriba, Abajo, Arriba, Abajo*... Yol Tom'u dünya üzerindeki en ünlü ve en güzel antik yerlerden birine götürüyordu.

Machu Picchu, 600 yıl önce İnkalar tarafından bir kraliyet şehri olarak inşa edilmiştir. Dik ve dar bir dağ sırtı üzerinde yükselir. Bölge bir harabeye döndükten sonra yüzlerce yıl unutulmuştur. Kâşif Hiram Bingham 1911 yılında bu kalıntıları keşfettiğinde her yer ormanla kaplıydı. Tom

Machu Picchu'yu göreceği için çok heyecanlıydı ama bir yandan da Hiram Bingham'ı biraz kıskanıyordu. Bir ormanın içinde saklı, unutulmuş bir kenti keşfetmenin ne kadar heyecan verici olacağını hayal edebiliyor musunuz?

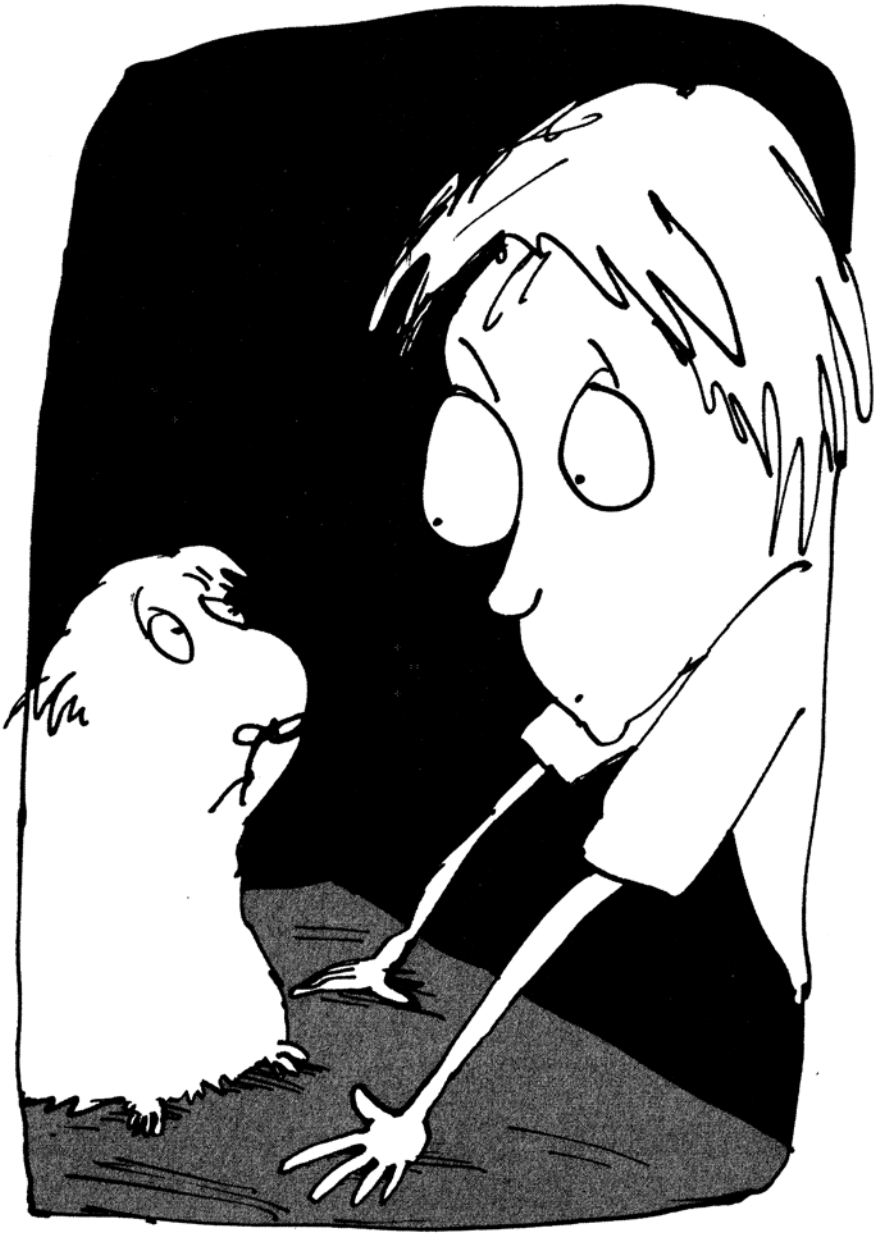
Tom, antik bir şehri keşfetmek üzere ormanda ilerlediğini hayal ederek "Vay canına!" dedi kendi kendine.

Machu Picchu'daki binalar, yapanların taşları kesecek aletleri olmamasına rağmen, birbirine mükemmel şekilde uyan devasa taş bloklardan oluşuyordu. Ağır taşları, işlerine yarayabilecek bir tekerlek bile olmadan dağın tepesine kadar taşımak zorunda kalmışlardı. Tekerlek Güney Amerika'da henüz icat edilmediğinden otlardan yapılmış halatlar ve kaldıraçlar kullanmışlardı. Ne zor bir iştir kim bilir! Tom antik bölgeye doğru pedal çevirirken bile yorgun düşmüştü. Üstelik hem işini kolaylaştıracak iki tekerleği vardı hem de kaya taşıması gerekmiyordu.

Tom Peru'dan geçerken dünyanın en şaşırtıcı yerlerinden birine ulaştı. Nazca kurak bir çöl bölgesidir. Yaklaşık 1500 yıl önce, burada yaşayan İnka halkı çöle bir dizi çizgi, şekil ve hayvan resmi yapmıştır. Bunu çöl yüzeyini kaplayan kırmızı çakılları kaldırarak ve sığ bir çukur kazarak yapmışlardır. Zeminin altındaki toprak daha soluk renkli

olduğundan çizdikleri şekiller görülebiliyordu. Burada neredeyse hiç yağmur yağmadığı için de çizgiler zamanla silinmemiştir.

Şekiller çok büyüktür. Her biri en az bir futbol sahası büyüklüğünde bir sinek kuşu, bir örümcek ve bir maymun resmi vardır. Çöldeki bu desenlerin en özel yanı da onları yalnızca havadan görebilmenizdir. İnka halkının bu desenleri yukarıdan seyretmelerini sağlayacak uçakları ya da sıcak hava balonları bile yokken bu şekilleri neden çizdikleri tam bir muammadır. Kimse Nazca şekillerinin nasıl ve neden yapıldığını gerçekten anlamaz. Bu tam bir bilmecedir!

Ekvador'da Öğle Yemeği Zamanı

Ekvador, tam Ekvator çizgisi üzerinde yer alan bir ülkedir. Ekvator'un İspanyolcası da zaten *"ecuador"*dur. Ekvator, dünyanın ortasında uzandığı hayal edilen ve gezegenin kuzeyini güneyinden ayıran bir çizgidir. Tom dünya etrafındaki macerasında ikinci kez Ekvator'a geliyordu. Daha önce Afrika'da buradan geçmişti.

Ekvator'daki ülkelerde farklı mevsimlere ya da havanın çok erken veya çok geç karardığı yılın farklı zamanlarına rastlanmaz. Güneş her gün sabah yaklaşık 6'da doğar ve akşam saat 6'da batar. Hava aşağı yukarı hep aynıdır. Genellikle de sıcaktır.

Ekvator sıcaktır çünkü güneş ışınları buraya dik düşer (Ekvator'dan en uzak yerler olan Kuzey Kutbu ve Güney Kutbu bu nedenle çok soğuktur). Ekvator'da ayakta durduğunuzda, Kuzey Kutbu'na uzaklığınız Güney Kutbu'na uzaklığınızın tam olarak aynısı olur. Tabii muhtemelen çok

sıcaklayacak ve Kuzey Kutbu gibi biraz daha soğuk bir yerde olabilmeyi hayal edeceksiniz.

Banyoda suyu açtığınızda suyun delikten akarken nasıl spiral şeklinde döndüğünü hiç fark ettiniz mi? Dünyanın kuzey kısmında, yani Kuzey Yarım küre'de yaşıyorsanız, su her zaman saat yönünün tersine döner. Ve eğer dünyanın güneyinde, yani Güney Yarım küre'de yaşıyorsanız, su delikten akarken saat yönünde döner. Ekvator'u geçtiğiniz anda suyun dönüş yönü değişir. Tom banyo yapabilse bunu kendisi test edecekti!

Tom banyoyu olmasa da ailesini özlüyordu ve fırsat bulduğunda onlara mesaj atıyor; hikâyelerini ve fotoğraflarını paylaşıyordu.

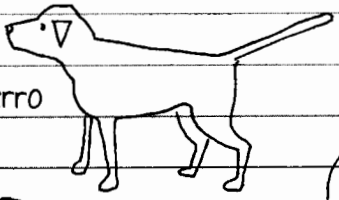
İSPANYOLCA KELİMELER

İşte İspanyolcada bildiğim bazı kelimeler:

Türkçe	İspanyolca
Yiyecek	Comida
Su	Agua
Ekmek	Pan
Süt	Leche
Yumurta	Huevo
Meyve	Fruta
Peynir	Queso
Merhaba	Hola
Hoşça kal	Adios
Teşekkürler	Gracias
Lütfen	Por Favor
Kobay Faresi	Cuy
Japon Balığı	Pezdorado
Mavi	Azul
Yeşil	Verde
Sarı	Amarillo
Kırmızı	Rojo
Siyah	Negro
Beyaz	Blanco

Sayılar 1- 10

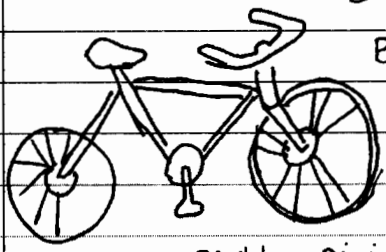
1	2	3	4	5
uno	dos	tres	cuatro	cinco
6	7	8	9	10
seis	siete	ocho	nueve	diez

Köpek = Perro

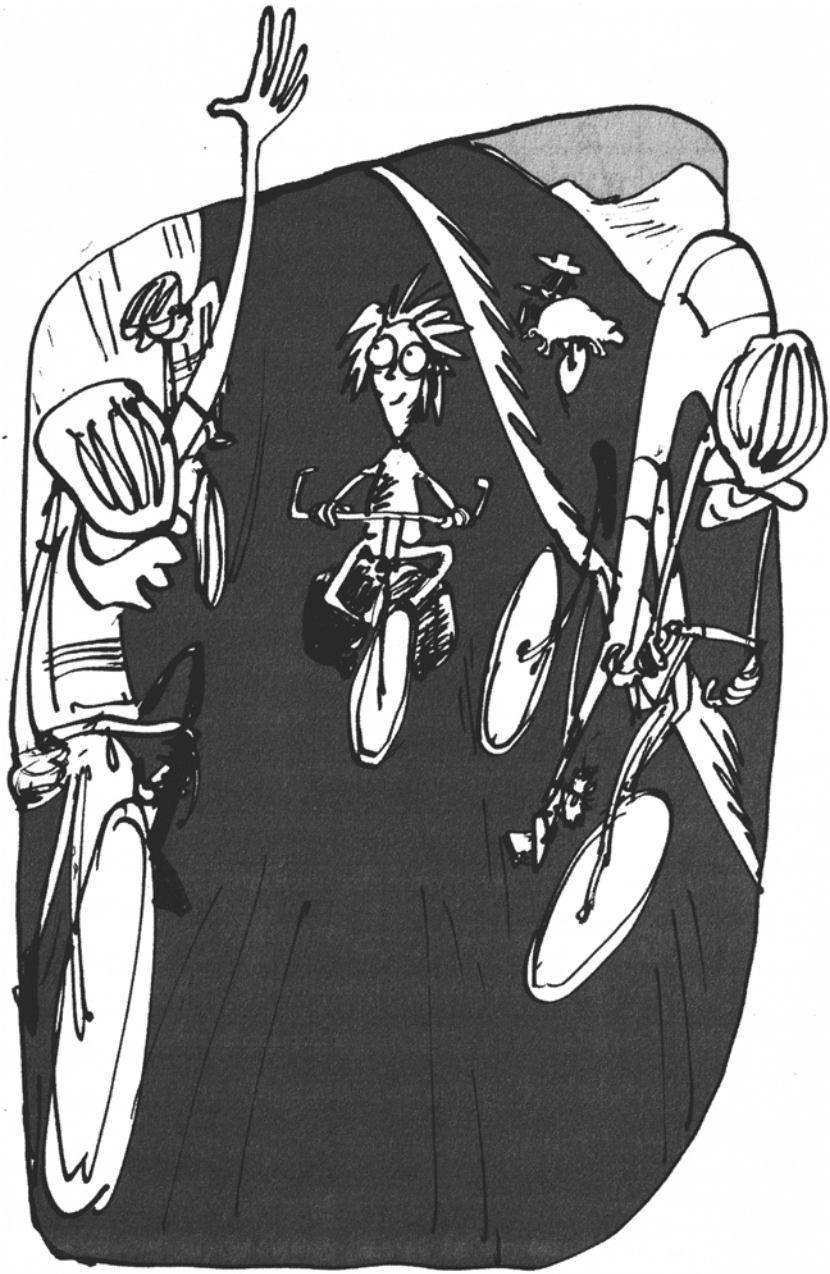
Bu bir "gato"

Bisiklet ~~Bicicleta~~ Bicicleta

İşe yarayabilecek bazı ifadeler

Benim adım...	Me llamo ...
Ben ... yaşındayım	Tengo ___ años
Karnım aç	Tengo hambre
Nasılsın?	¿Cómo estás?
Çok iyiyim, teşekkürler	Muy bien, gracias
... severim	Me gusta
... sevmem	No me gusta

Kolombiya'yı Bisikletle Geçmek

Kolombiya'da bisiklete binmek popüler bir spordur. Tam teçhizatlı, hızlı bisikletçiler Tom'u parlak yarış bisikletleriyle geçip duruyordu. Tom bisiklet kullanan diğer insanların çoğundan hızlıydı. Örneğin okula giden çocuklardan ya da arkasına bağladığı birkaç tavuk ya da keçiyle pazara giden çiftçilerden. Ancak Kolombiya'da, bisikleti kamp ekipmanları ve erzakla dolu olduğundan kendini yavaş ve ağır hissediyordu. Bununla birlikte, salyangoz hızında seyahat ederken onun kadar yavaş olan yerli halkla sohbet etme fırsatı buluyordu. Tom her zaman başka bisikletçilerle yan yana bisiklet sürmeyi ve içinde bulunduğu ülke hakkında bilgi edinmeyi severdi.

Güneşli bir sabah, Tom onlara yetiştiği sırada Pedro ve Maria, anneleri için alışveriş yapmak üzere pazara gidiyorlardı.

"¡Hola!" diye seslendi Tom.

"¡Hola!" dedi oğlanla kız da. *"¿Cómo estás? Nasılsın?"*

"*Muy bien, gracias.* Çok iyi teşekkürler*! ¿Cómo te llamas?* Adınız ne?"

"*Me llamo Pedro*. Adım Pedro. *Maria es mi hermana.* Maria benim kız kardeşim."

"Me llamo Tom," diye cevapladı Tom. "Dünyayı bisikletle dolaşıyorum. *Alrededor del mundo."*

Çocuklar güldü. Bisikletle pazara gitmek bisikletle dünyayı dolaşmaktan kolay görünüyordu.

"Tehlikeli değil mi? Biraz da çılgınca? ¿Un *poco loco?*" diye sordu Maria.

Şimdi gülme sırası Tom'daydı. İnsanlara maceralarını anlattığında çoğunlukla aynı soruyla karşılaşıyordu. Tom, yolculuğunu ve insanların ona ne sıklıkla kibar davrandıklarını düşündü. İnsanların bir kısmı dünyadaki her ülkenin korkutucu olduğunu düşünür. Çoğu ise birkaç noktanın tehlikeli olduğuna emindir. Ve hemen *herkes* her zaman tavsiye vermek ister.

"O ülkeye gitme!" deyişlerini duymuştu Tom. "Orası çok tehlikelidir."

"Oradaki insanlara dikkat et, hepsi hırsızdır."

Tom bu tip uyarıları ilk duyduğu zamanlarda çok endi-

şelenir ve "Aman Tanrım! Sanırım oradan geçmemeliyim," diye düşünürdü.

Ama pedal çevirdiği binlerce kilometre boyunca Tom, yapılacak en iyi şeyin onlara bir soru sormak olduğunu öğrenmişti: "O ülkeye daha önce hiç gittiniz mi?" Hemen her zaman karşısındaki kişi aslında orada hiç bulunmadığını ve bu yüzden aslında neden bahsettiğini de bilmediğini kabul etmek zorunda kalırdı.

Tom, iki farklı Afrika ülkesinde gümrük memuru olan ve bir sınır kapısının iki yanında yıllarca şüpheyle birbirine bakmış olan Çavuş Şerif ve Çavuş Amarri'yi hatırladı. Tom onları birbirleriyle sohbet etmeye teşvik etmiş ve ikisi sonunda iyi arkadaş olmuşlardı. O yüzden, insanların dünyayı gerçekte olduğundan daha tehlikeli sanmalarına alışkındı. Maria'nın, yaşadığı maceranın tehlikeli olup olmadığını sormasına kahkahalarla gülme sebebi ise o anda Kolombiya'da olmalarıydı. Tom'un Güney Amerika'da ziyaret ettiği ülkelerdeki insanları hiçbir şey Kolombiya kadar korkutmuyordu. Ülke, uzun yıllar boyunca pek çok sorun yaşamıştı ve uzak durulması gereken bir yer olarak biliniyordu.

Tom bunu Pedro'ya ve Maria'ya anlattı. "Herkes bana Kolombiya'nın tehlikeli olduğunu söyledi! Bana buraya asla gelmememi söylediler."

İkisi aynı anda, "Kolombiya tehlikeli değildir!" dedi. O sırada dik bir tepede pedal çevirmekte olduklarından hepsi biraz nefes nefese kalmıştı. "Bu bizim ülkemiz ve biz onu çok seviyoruz. Biz iyi insanlarız."

Televizyon haberlerinde savaşlar ve kavgalar dönüp dururken, onca kötü şeyin arasında bu ülkelerdeki çoğu insanın hepimiz gibi yalnızca iyi ve normal insanlar olduğunu ve huzur içinde yaşamlarını sürdürmek için ellerinden geleni yaptığını hatırlamak bazen güç olabilir.

Üç çocuk yolda bir kavşağa geldi. Tom'un sağa *(derecho)* dönmesi gerekirken Maria ve Pedro sola *(izquierda)* gidiyorlardı. Ama vedalaşmadan hemen önce Pedro, Tom'a "Umarım güzel ülkemizin geri kalanını da beğenirsin. Burada iyi vakit geçireceksin. Ama Amerika Birleşik Devletleri'ne vardığında dikkatli ol. İşte orası gerçekten tehlikeli bir ülkedir. Öyle olduğunu biliyorum çünkü filmlerde görmüştüm... *¡Adios, amigo!"* dedi.

Tom güldü ve başını sallayarak arkadaşlarıyla vedalaştı. Ne kadar çok insanla tanışırsa, birbirimize ne kadar çok benzediğimizi de o kadar iyi anlıyordu.

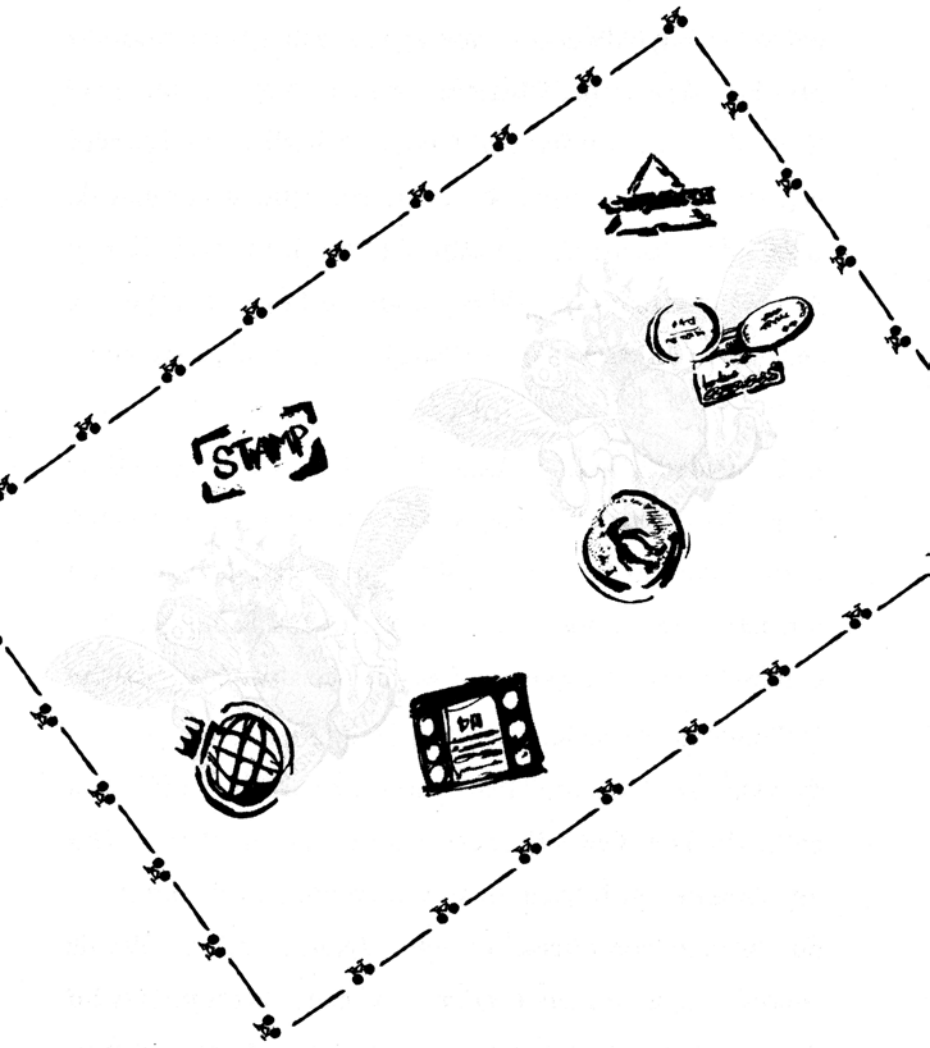
Kolombiya'nın köyleri küçük ve sakindi. Genellikle parlak taşlı, berrak bir nehrin kıyısında kurulu olurlardı.

Çocuklar evlerinin dışında oyunlar oynarken büyükanneleri ve büyükbabaları muz ağaçlarının gölgelerine kurulu hamaklarda hafif hafif sallanarak onları izlerdi. Tom Kolombiya'ya vardığında Güney Amerika'nın heybetli dağları yerini dik tepelere bırakmıştı. Ama artık onlar da sıcak, düz, tozlu ovalara dönüşmüştü. Tom, artık Güney Amerika'nın sonuna yaklaşıyordu. Bu heyecan verici bir andı, Tom'un Alaska'ya yolculuğunu yarıladığı anlamına geliyordu!

Sonunda bir köşeyi döndüğünde deniz tam karşısındaydı. Artık tırmanacak bir dağ yoktu. Kıtanın sonuna ulaşmıştı. Parmaklarını Patagonya'daki soğuk denize daldırmasının üzerinden geçen dokuz aydan sonra, nazik Karayip suları, Güney Amerika yolculuğuna son derece sıcak bir vedaydı.

Tom sahilde bisikletinin yanına oturdu. Çoraplarını ve ayakkabılarını çıkarıp ayak parmaklarını ılık kumda oynattı. Bir kez daha okyanusa ulaştığı için mutluydu. Güney Amerika'yı boydan boya tırmandığı için de gururluydu. Önünde hâlâ birçok zorluğun olduğunu biliyor olsa da şimdi kutlama zamanıydı. Elini heybesine soktu ve özel bir durum için sakladığı hazır, duble muzlu sandviçini çıkardı.

Tom çok mutlu bir çocuktu.

STAMP

Kanallar ve Timsahlar

Güney Amerika ile Kuzey Amerika'nın birleştiği bölge sık ormanlarla kaplıdır. Uzun ağaçlar gökyüzüne doğru sık bir şekilde uzanır. Zemin, çalılıklar ve derin bataklıklarla kaplıdır. Yılanlar birbirine dolanmış sarmaşıkların arasında gezinirken ağaçların tepelerinde maymunlar sallanır.

Modern, kalabalık dünyamızda bile hâlâ kara yoluyla ile ulaşamayacağınız yerler vardır. Dışarıda hâlâ bir sürü yaban bölge bulunur. Bu ormanda ilerlemenin tek yolu, bir pala ile yolunuzu yara yara açmaktır.

Tom'un yüklü bir bisikletle oradan geçmesine imkân yoktu.

Bunun yerine, ormanın etrafını bir tekneyle dolaşması gerekiyordu. Tom ancak bundan sonra bisikletiyle Kuzey Amerika'nın altından başlayıp Panama, Kosta Rika, Nikaragua, Honduras, El Salvador, Guatemala ve Belize gibi küçük Orta Amerika ülkelerine gidebilirdi. Meksika'dan

geçtikten sonra, Amerika Birleşik Devletleri sınırını aşacak ve kuzeye, Kanada'ya, doğru pedal çevirdikten sonra nihayet, Alaska'ya ulaşacaktı.

Tom, küçük bir tekneyle Panama'ya yelken açtı.

Panama Kanalı, Atlantik Okyanusu ile Pasifik Okyanusu'nu birbirine bağlayan kanaldır. İki okyanus arasında, gemiler için kestirme bir yol vazifesi görür. Kanal inşa edilmeden önce gemiler, Tom'un geldiği Güney Amerika'nın ucundaki Horn Burnu boyunca yelken açmak zorundaydılar. Bu da gemiyle yaklaşık iki ay sürecek 13000 kilometrelik bir yolculuk demekti. Bu nedenle, bir günlerini ayırarak kanalda 80 kilometre yol yapmak gemiler için çok daha iyi bir alternatiftir! Cape Burnu aynı zamanda bölgedeki vahşi ve fırtınalı denizler yüzünden de çok tehlikelidir. Tom kanaldan geçmek için sabırsızlanıyordu çünkü dünya insana teknedeyken çok farklı görünüyordu.

Gerçi kanalı geçtikten sonra da bisikletine, yani en sevdiği yere dönmek için sabırsızlanmıştı. Hava sıcak ve güneşliydi. Ancak her öğleden sonra saat 3 civarında, gökyüzünde büyük kara bulutlar toplanmaya başlıyordu. Tom başına gelecekleri biliyordu. Çok ıslanacaktı! Ve tam o sırada, sanki sözleşmiş gibi, ilk damlalar düştü. Birkaç dakika

içinde de Tom'un daha önce hiç görmediği kadar şiddetli bir yağmur başladı. Yoldan sıçrıyor, arabaların tepelerinde tangırdıyordu. Akan trafikte üzerine sıçrayan sularla birlikte Tom daha da fazla ıslanıyordu. Oldukça eğlenceliydi. Hem tropikal yağmur güzel ve sıcaktı.

Tom saniyeler içinde sırılsıklam olmuştu. Eşyaları ıslanmasın diye plastik poşetlerle sımsıkı sarılmıştı ama vücudu ve giysileri giyinik hâlde duşun altında durmuş gibi ıslaktı. Aslında duş aldığı da söylenebilirdi. Çok sık yıkanma şansı bulamadığından bu yağmur fırtınaları biraz temizlenmesi için bir fırsat oluyordu. Dünyayı dolaşmak istiyorsanız biraz kokmaya alışmalısınız! Üç çocuk, ağaçların altında, yağmurdan korunmaya çalışıyordu. Tom geçerken kocaman bir kertenkeleyi havaya kaldırdılar. Kertenkele kaçmasın diye ayakları bağlanmıştı. Çocuklar onu ormanda yakalamıştı, şimdi de evcil hayvan olarak beslemek isteyen birine satmaya çalışıyorlardı. Kertenkele, ormandan çıkarıldığı için pek mutlu görünmüyordu. Tom kertenkelenin durumuna üzüldü. Ama bu çocukların ne kadar fakir olduğunu da dünyanın birçok yerinde geçinmenin ne kadar zor olduğunu da biliyordu. Tom, dünya turunda yanında dolaştırabileceği en mantıklı evcil hayvanın bir kertenkele olmadığının da farkındaydı. Bu yüzden çocuklara el salla-

makla yetinip yağmurda yoluna devam etti. Derken yağmur başladığı gibi aniden durdu. Bulutlar kayboldu ve güneş yeniden yüzünü gösterdi. Güneş altında kuruyan yoldan buharlar yükseliyordu. Tom'dan da öyle! Tropik bölgelerde bitkilerin bu kadar iyi büyümesinin nedeni işte bu güneş ve yağmur karışımıdır.

Çokça yağmur, çok sayıda nehir anlamına gelir. Yol denize yakın olduğundan nehirler yolculuklarının sonuna yaklaştıkça genişleyip yavaşlıyordu. Yolun sağ tarafında orman vardı. Sıcak, yeşil ve karanlık orman ciyaklayan, kükreyen, tıkırdayan ve ötüşen canlıların sesleriyle doluydu. Sol tarafta, Pasif Okyanusu'nun kükreyen yeşil dalgaları dar bir kumsala çarpıyordu.

Tom köprülerde durup aşağıdan akan suyu izlemeyi çok severdi. Suya dikkatle bakarsa timsahları da görürdü! Yarı suya batmış hâlde çok hareketsiz yatarlardı. Nehirdeki kütüklere benzerlerdi. Tom, timsahlar gerçekten uyuyor mu yoksa öğle yemeği için pusuya mı yatmış bir türlü anlayamazdı. Hangisi olursa olsun, o sularda yüzme riskini göze alacak değildi!

Günler sıcak ve terli geçiyordu. Tom, timsahlar yüzünden eskisi gibi nehirde yüzerek serinleyemiyordu da. Bu-

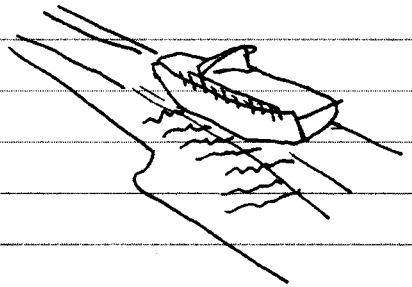
nun yerine, bir köye ulaştığında kendini serinletici şeker kamışı suyuyla ödüllendiriyordu. Evde kullandığımız şeker aslında şeker kamışı adındaki bambuya benzer odunsu bir bitkiden elde edilir. Her köyde bir silindirle kamıştan sıkarak çıkardığı suyu satan birileri muhakkak olurdu. Buz ve limonla servis edilen bu içecek çok lezzetliydi!

PANAMA KANALI

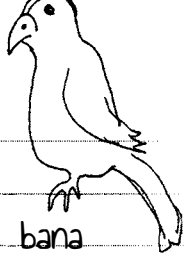
Panama Kanalı şimdiye kadar gördüğüm en fantastik şeylerden biri!

Kanal hakkında öğrendiğim birkaç önemli bilgi:

- Uzunluğu 77 km olan kanalın inşası 10 yıl sürmüş ve yapımı sırasında 25000 insan hayatını kaybetmiştir.
- İşçiler, Mısır'da gördüklerime benzer 63 devasa piramidi inşa etmeye yetecek kadar çok toprak kazmıştır.
- Kanal çok işlektir. Yılın her günü ortalama 40 gemi geçer.
- Bir gemi kanaldan geçerken kilitlerden oluşan bir sistem gemiyi deniz seviyesinin 26 metre üzerine kaldırır.
- Gemiler boyutlarına göre geçiş ücreti öderler. En yüksek ücret 375.600 dolardır.
- Ödenen en düşük ücret, 1928 yılında kanaldan yüzerek geçen Richard Halliburton'ın ödediği 36 senttir.

HAYVANLAR

Panama'daki kertenkeleyi gördükten sonra bana en uygun evcil hayvanı hayal ederek biraz eğlendim...

KÖPEKLER bisikletlerin yanında koşmayı sever ve egzersizden keyif alabilir. Ama "Hadi gezelim," deyip dünyayı bisikletle dolaşmak bir köpeğe biraz haksızlık olabilir doğrusu.

KEDİLER zamanlarının çoğunu uyuyarak geçirir.

JAPON BALIĞI? Hayır, hiç iyi bir fikir değil!

PAPAĞAN? Omzumda durabilir. Uçup kamp yapılacak güzel yerleri ya da dönüş yapılacak en iyi noktaları bulabilir. Hem buradaki ormanda bir sürü renkli papağan olduğu için yalnızlık da çekmez. Mükemmel cevap bir papağan mı? Bence öyle!

Yanardağlar, Orman Ve Çöl Serapları

Kosta Rika'da altı aktif yanardağ bulunmaktadır ve bugün Tom bunlardan bir tanesini faal hâlde görecekti. Vardığında, çadırını yanardağın eteğindeki çayırlık alana kurdu. Gün boyunca gökyüzüne duman püskürdü. Tom, gece olduğunda parlayan erimiş lavların dağın tepesinden sıçrayıp fışkırarak kırmızı ve turuncu bir parıltı oluşturduğunu görebilmişti. Dünyanın kalbinin derinlerinden gelip yeryüzünde âdeta kükreyerek patlıyorlardı.

Lav denilen madde aslında sıcaklık dolayısıyla eriyerek sıvılaşmış kayadır. Gezegenimizin merkezi kaynayan sıvı kayalarla doludur. Buna yer altındaysa magma, yeryüzündeyse lav denir. Lav, yeryüzünde bir çatlak bulduğunda zamanla bir yanardağ oluşturacak şekilde sıkışır veya patlar. Tom, önümüzdeki haftalarda geçeceği tüm o yanardağları düşününce birden ürperdi. Eskiden kötü kalpli bir yönetici düşmanlarını kaynar lavlara atarak onlardan kurtulurmuş!

Tom yanardağ gösterisini izlerken çadırın etrafında ateş böcekleri uçuyordu. Küçücük bir böceğin bedenini böyle parlatması inanılmaz bir şey. Ateş böcekleri birbirlerine bu şekilde mesaj yollar. Tom, poposundan ışık çıkarmak için tam olarak hangi kasları sıkması gerektiğini pek anlayamıyordu.

Tozlu orman yollarında bisiklet sürmeyi en sevdiği zaman şafak vakti olduğundan Tom yola olabildiğince erken çıkmayı severdi. Güneş gökyüzünde yükseldiğinde sıcaklık da yükselirdi ve aklı başında olan tüm hayvanlar günün sıcak kısmında biraz uyuklamak için yerlerine geçerlerdi. Aklı başında olmayan tek canlı hâlâ ortalıkta geziyordu: Tom adında terli, genç bir oğlan! Eve dönmesi için katetmesi gereken o kadar çok yol vardı ki hayvanlar gibi saatlerce uyumayı göze alamazdı.

Ama şafak vakti, orman hâlâ capcanlıydı. Çeşit çeşit kuşlar ve diğer hayvanlar etrafı saran karanlık, nemli ormandan sesleniyordu. Buradan bisikletle geçmek çok heyecan verici ve çılgıncaydı. Tom parlak renkli ve zehirli ağaç kurbağaları; kocaman, tüylü bir tarantula, rengârenk tukanlar ve bir tembel hayvan gördü. Sürekli çığlık atan papağanlar ve dünyanın en gürültücü hayvanı olan uluyan

maymunlar vardı. Haykırışları beş kilometre öteden duyulabiliyordu. Bir defasında, ağaçların yakınında bir jaguarın sesini bile duydu.

Tom heyecanla pedallara asıldı. Şimdi Guatemala'daydı, antik bir Maya kentinin kalıntıları olan Tikal'e gidiyordu. Machu Picchu gibi, Tikal'in de her yanı bir zamanlar ormanlarla kaplıydı. Ama burası çok daha yaşlı bir kentti. Neredeyse 2000 yaşındaydı. Ağaçların arasında sadece birkaç muhteşem taş piramit duruyordu. Bu piramitler, bir zamanlar tıpkı büyük kiliseler ve camiler gibi ibadet için kullanılmıştı.

En yüksek piramidin tepesinde durup etrafa bakmak ve dört bir yanda orman dışında bir şey görmemek Tom için muhteşemdi. Bu arada *coatimundi* denen, rakuna benzer, komik, küçük hayvanlar bacaklarına dolanıp koklana koklana yiyecek arıyordu. Tom, burada heybetli bir Maya kenti hayal etmeye çalıştı ama sık orman sanki hep buradaymış gibi geliyordu ona. Big Ben'in, Eyfel Kulesi'nin ya da Özgürlük Anıtı'nın tepesinde durduğunu ve aşağıda ormandan başka hiçbir şey olmadığını hayal etmeye çalıştı. Tikal, bir

zamanlar bölgedeki herkesin akın ettiği önemli bir kentti. Ama şimdi güzelliğini yitirmiş, yıkılmış ve neredeyse tamamen ortadan kalkmıştı.

Tom kuzeye, Meksika'ya doğru pedal çevirirken orman da gözden kayboldu ve bitki örtüsü yerini çöle bıraktı. Yol da iyileşiyordu. Düzgün bir asfaltta ilerlemek bir zevkti. İyi bir yolda bisiklet sürmek çok hızlı ve sessizdir. Kuzey Amerika'nın en sıcak çölü Sonora Çölü'ndeki sıcağın altında siyah yol parıl parıl parlıyordu. Koridor kuşları bir ileri bir geri koşuyordu. Yılanlar da yola yatmış, güneşleniyorlardı. Tom yanlarından geçerken hemen kıvrıla kıvrıla, tekerleklerden uzağa, çöle kaçıyorlardı. Uzakta beliren seraplar Tom'la alay ediyordu sanki. Nefis göllere benziyorlardı.

Tom, çok sıcaklamış, terlemiş ve susamış olduğundan kafasını suya batırıp içebildiği kadar soğuk su içmeyi hayal etti. Patagonya'da bir daha asla sıcaktan şikâyet etmeyeceğine dair verdiği sözü unutarak, "Çok sıcak!" diye söylendi. Üstüyle başıyla göle atlamayı hayal ederek pedal çevirdi. Ama burada hiç su yoktu, yalnızca seraplar vardı. Tom içme suyunu dikkatli bir şekilde kullanmak zorundaydı. Kafasına bir şişe su dökmek isterdi ama onu içmek için saklaması gerektiğini biliyordu. Evde ne kadar su israf ettiğini düşün-

dü; dakikalar süren duşlar ya da musluk açıkken dişlerini fırçalamak gibi. Çölde, suyun her damlası çok kıymetliydi.

Tom ne zaman küçük bir köye ulaşsa muz ve *tortilla* stokluyordu. Tortilla, mısır unundan yapılan, yuvarlak, yufka benzeri bir çeşit Meksika ekmeğidir. Arasına muz koyunca, Meksika usulü, güzel bir muzlu sandviç olur! Tom, ekmeğini uzun ve dikenli kaktüs sütunlarının arasında yaktığı küçük kamp ateşlerinde kızartırdı. Alevlerin gölgeleri, karanlık çöl zemininde titreşirdi.

Muzlu tortillaya bayılan Tom Meksika'nın her köyünde satılan lezzetli tavuk *taco*ları da severdi.

Evine döndüğünde de yapmak istediğinden tarifi yazmıştı:

İÇİNDEKİLER:

- İnce tavuk göğsü dilimleri
- İnce doğranmış soğan, kırmızı ve yeşil biber, domates
- Sarımsak, kırmızı acı biber, kişniş ve limon suyu
- Tortilla
- Az zeytinyağı ile tavada tavuğu, soğanı ve biberleri soteleyin.

Salsayı (yemeğin en iyi kısmı) yapmak için kırmızı soğan, yeşil biber, domates, kişniş ve acı biberi çok küçük şe-

kilde doğrayarak hazırlayın. Hepsini karıştırıp biraz limon suyu ve biraz zeytinyağı ekleyin.

Tavuk pişince hepsini bir tortillaya koyun, dikkatlice ikiye katlayın ve taconuzu afiyetle yiyin!

Cesursanız, fazladan acı biber dilimleri veya büyük bir kaşık *guacamole* (soğan, acı kırmızı biber, zeytinyağı ve avokadonun birlikte ezilmiş hâli) ekleyin.

Nefis! *Sabroso!*

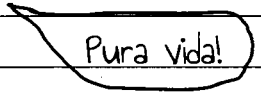
Meksika'da düzgün bir yol olmasına rağmen çölü geçmesi meşakkatliydi çünkü günler çok uzun ve sıcaktı. Ama geceleri hava buz gibi oluyor ve çadırın dışı buz tutuyordu. Bu yüzden buradaki geceler de çetin geçti. Tom kamp ateşinin yanında otururken gökyüzündeki ayın her gece biraz daha küçüldüğünü fark etti. Yeniden yeni ay olduğunda, Amerika Birleşik Devletleri'nde olacaktı. Bu, yolculuğunda şimdiye dek uğrayacağı en büyük ülkeydi ve orayı gidip kendi gözleriyle keşfedeceği için çok heyecanlıydı.

ORTA AMERİKA VE MEKSİKA

Güney Amerika'dan ABD'ye ulaşana dek hızlı bir şekilde 8 ülkeden geçtim. İşte bu ülkeler hakkında öğrendiğim bazı şeyler:

Panama: Panama Kanalı tüm ülkenin ortasından geçerek Atlantik ve Pasifik Okyanusu'nu birbirine bağlar.

Kosta Rika: "Pura vida" demeyi öğrenseniz iyi olur çünkü insanlar bunu sürekli "merhaba", "hoşça kal" ve "iyiyim" anlamında kullanırlar. Saf hayat ya da hayat güzeldir gibi bir anlamı var! Pura vida, onların hayat şekli. Kosta Rika mutlu bir ülkedir!

Nikaragua: Bölgede en fazla sayıda (8) aktif yanardağa sahip yerdir.

El Salvador: Para birimi olarak Amerikan doları kullanır. $ $ $

Honduras: Dünyanın en havalı isme sahip başkenti buradadır: Tegucigalpa!

Guatemala: Para birimi adını bir kuştan alır: quetzal. Eski zamanlarda bu kuşun renkli tüyleri para yerine kullanılırmış.

Belize: Bölgede insanların İngilizce konuştuğu tek ülkedir. Diğer tüm ülkelerde İspanyolca konuşulur. Meksika, Belize ve Honduras sahili boyunca uzanan bariyer resifi, dünyadaki ikinci en büyük mercan resifidir.

Meksika: Dünyanın en küçük köpek cinsi olan *chihuahua* aslında Meksika kökenlidir. Mexico City dünyadaki en büyük şehirlerden biridir. Kurumuş eski bir gölün üzerine kurulu şehir, her yıl birkaç santim toprağa batmaktadır. Dünyaya çikolatayı sunan ülke de Meksika'dır. Meksikalı çocuklar yılbaşında hediye almazlar. Hediyeler için 6 Ocak'a kadar beklemeleri gerekir.

HOLLYWOOD

Hollywood Ve Dev Sekoyaları

Meksika'dan Amerika Birleşik Devletleri'ne geçmek büyük bir şaşkınlık yaratmıştı. Tom, sınırları geçmeye alışkındı; pasaportunu gösterir, damgalatır, bir sonraki ülkeye geçerdi. Ancak ABD farklı gelmişti. İnsanlar İngilizce konuşuyordu ve bu, epey İspanyolca öğrenmiş olsa da Tom'un hayatını kolaylaştırıyordu. Ama asıl şok, zengin bir ülkede olmaktı. Amerika, Tom'un uzun süredir (yolculuğunun başındaki Avrupa'dan beri) bisikletle dolaştığı en zengin ülkeydi.

ABD'yi dolaşırken şaşkınlıkla etrafına bakındı. Tüm yollar, küçük köylerin içinden geçenler bile, düzgündü! Kavşaklarda yol tabelaları vardı! Musluklarda temiz içme suyu akıyordu! Dükkânlarda yiyecekler satılıyordu!

Dünyayı bisikletle dolaşmaya başlamadan önce bunlar Tom'a normal gelirdi. Ama artık o kadar çok fakir ülke görmüştü ki basit görünen şeyleri takdir etmeyi öğrenmişti.

Gittiği ülkelerin çoğunda insanlar, Tom'un heybelerini astığı bisikletiyle yanlarından geçtiğini görünce, "Şu çocuğa bak! Bisikleti ve bir sürü çantası var. Gerçekten zengin olmalı!" diye düşünürdü.

Amerika'da ise insanlar ona bakınca, "Şu çocuğa bak! Sahip olduğu tek şey bir bisiklet ve birkaç çanta. Gerçekten çok fakir olmalı," diye düşünüyordu.

Zengin ya da fakir olmak Tom'un umurunda değildi. O kendini dünyanın en zengin insanı gibi hissediyordu çünkü harika bir macera yaşıyordu ve günlerini sevdiği bir şeyi yaparak geçiriyordu.

Tom daha önce buraya hiç gelmemiş olsa da Amerika'nın çoğu yeri ona tanıdık geldi. Bunun nedeni Amerikan filmleri, televizyonu, çizgi filmleri, çizgi romanları ve müziğinin dünya çapında çok yaygın olmasıdır. Tom pedal çevirirken kendisini gerçek hayattan ziyade bir film setinde geziniyor gibi hissettiren Amerikan yaşamının minik ayrıntılarını fark etmeye devam etti. Televizyondaki gibi sarı okul otobüslerini, insanların bahçelerinin önündeki posta kutularını, *donut* dükkânlarını ve kötü adamları şehirde kovaladığını görmeye alışkın olduğu polis arabalarını gördü!

Tom dükkânlarda yiyecekleri görüp kendi kendine heye-

canla "Burada İngiliz yemekleri var!" diye düşündü. Ama aslında, Tom'un evde yemekten hoşlandığı kahvaltılık gevrekler, gazlı içecekler, ketçaplar, sosisli sandviçler, hamburger ve daha pek çok şey İngiltere'ye ABD'den gelmişti.

Tom Arizona'da bisiklet sürerken, dünyanın en ünlü turistik yerlerinden biri olan Büyük Kanyon'a ulaşmak için sabırsızlanıyordu. Büyük Kanyon, Colorado Nehri'nin sularıyla milyonlarca yılda oyulmuştur. Nehir yavaşça kayayı aşındırarak devasa bir kanyon oluşturmuştur. Kanyon 321 kilometre uzunluğunda ve bir buçuk kilometreden daha derindir. Kanyonun dibindeki kaya, yüzeydeki kayadan çok daha yaşlıdır. En dipteki kayalar neredeyse 2 milyar yaşındadır (2.000.000.000)!

Büyük Kanyon'un, Arizona eyaletindeki en popüler turizm merkezi olması da bu nedenle şaşırtıcı değildir. Asıl şaşırtıcı olan, Arizona'daki en popüler ikinci turistik yerdir: Londra Köprüsü! Yaklaşık 50 yıl önce İngiltere'deki Thames Nehri'nden çıkan bu ünlü eski köprü bir Amerikalı tarafından satın alınmış ve tuğla tuğla okyanus üzerinden ABD'ye gönderilmiştir. Soğuk ve yağmurlu bir iklimle savaşmak yerine, şimdi sıcak ve tozlu Arizona'da Colorado Nehri'nin üzerinde durmaktadır. Köprü, evinden o kadar uzakta, mavi çöl göğünün altında biraz tuhaf görünüyordu.

Kaliforniya'da çöl yerini yavaş yavaş yeşil arazilere ve palmiye ağaçlarına bıraktı. Tom okyanusa ve Los Angeles'a doğru ilerlerken uzakta tepesi karla kaplı dağlar parlıyordu. Ünlü HOLLYWOOD tabelasının önünde kendi fotoğrafını çekmek için oflaya poflaya şehrin yukarısındaki tepelere tırmanmıştı. Tom fotoğrafı evdeki küçük kız kardeşine gönderirken gülümsedi. Kardeşi oyuncu olup bir Hollywood filminde başrol oynamayı hayal ediyordu.

Ama Tom Los Angeles'taki o korkunç trafiğe ve havalı arabalardan çıkan dumanlara pek bayılmamıştı. Bu yüzden kıyı şeridini izleyip San Francisco'ya doğru yol aldı. O şehirdeki tepeler çok yüksek değildi, en azından And Dağları ile kıyas kabul etmezdi. Ama bunlar Tom'un çıktığı en dik yollardı. Bunun nedeni dağ yolları zikzak çizerken şehir sokaklarının kıvrılmadan dümdüz yukarı çıkmasıdır. Dik şehir sokakları oldukça zorlayıcı olabilir!

Tom, San Francisco'daki yolları tramvaylarla paylaşmak zorunda kalıyordu. Bunlar, arabalar ve otobüsler arasında bir tren gibi ray üzerinde ilerliyordu. Tramvaylarda, yoğun saatlerde içeride yer kalmazsa diye ayaktaki yolcuların tramvayın dışına tutunabileceği direkler bulunur. Tramvayın dışında seyahat eden insanlar, gülünç derecede dik

bir sokakta Tom'u geçtiklerinde tezahüratlar ediyorlardı. Tezahürat ediyor ama düşecekleri için ellerini bırakıp alkışlayamıyorlardı!

Tom, San Francisco Körfezi'ndeki bir adada bulunan yüksek güvenlikli ünlü Alcatraz Hapishanesi'ni ziyaret etmek istiyordu. Alcatraz, ünlü gangster Al Capone de dâhil, en sert ve en tehlikeli suçluların tutulduğu yerdi. Hapishane hücreleri çok küçüktü: Bir mahkûm kollarını uzattığında aynı anda iki duvara da dokunabilirdi. Bir mahkûmun Alcatraz'dan kaçması neredeyse imkânsızdı. Bugün ise hapishane kapanmış, sadece turistik bir yer olarak geziye açılmıştı.

Tom, Golden Gate Köprüsü'nden geçerken aşağıdaki küçücük hapishane adasına baktı. Tom, köprüden, suyun yaklaşık 75 metre üzerinden, Alcatraz'ın suçluları neden bu kadar korkuttuğunu anlayabiliyordu. Alcatraz karaya bir buçuk kilometre uzakta, soğuk ve tehlikeli sularla çevrili bir yerdi.

Golden Gate Köprüsü, dünyanın en ünlü simge yapılarından biridir. Tom onun ünlü kıvrımlarını ve belirgin turuncu rengini önceden sayısız fotoğrafta görmüştü. Ancak kendi gözünüzle görmek her zaman daha iyidir. İnşa edil-

diği dönemde dünyanın en uzun asma köprüsüydü. Yolun tüm ağırlığı iki devasa kabloda asılıdır. Kablolar 2000 metre uzunluğunda ve neredeyse bir metreden kalındır!

Golden Gate'i geçtikten sonra Tom, Pasifik Okyanusu kıyısında uzanan dolambaçlı ve uçurumlu bir yol olan 1 numaralı otobanı izledi. Sağ yanında üzüm bağları ve çiçek tarlaları uzanıyordu. Solunda ise pırıl pırıl okyanus vardı. Tom her gece kamp kurmak için sahile iniyordu. Çadırının açık kapısından güneşin okyanus üzerinde batışını izliyor ve suyun yanında gürültüyle homurdanan fokları dinliyordu. Burası Tom'un en sevdiği yollardan biri olmuştu.

Görülecek yerlerden biri de dev sekoya ağaçlarından oluşan ormanlardı. Dev sekoyalar gerçekten güzel ağaçlardır. En uzunu 115 metre olmasına rağmen, ortalama olarak yaklaşık 80 metre boyundadırlar. 2000 yıl yaşarlar ve ağırlıkları neredeyse 2000 tonu bulur! Dev sekoyalar dünyanın en uzun ağaçlarıdır.

Kuzey Kaliforniya'daki sekoyalardan biri o kadar büyüktür ki, sırf eğlence olsun diye ortasından insanların arabayla geçebilecekleri bir delik açılmıştır. Bir ağacın içinden araba geçebilmesi için ne kadar büyük olması gerektiğini

bir hayal etsenize! Tom ağacın içinden bisikletiyle geçerken gülümsüyordu. Bu macera sürprizlerle doluydu.

ABD'yi bisikletle dolaşmak Tom'a tatil gibi gelmişti. Güzeldi, eğlenceliydi ve kolaydı. Çok keyif almıştı. Ama dünyayı kolay olsun diye dolaşmaya çıkmamıştı. Dünyayı dolaşmaya çalışıyordu çünkü garip ve şaşırtıcı kültürleri görmek; devasa, ıssız, macera dolu bir vahşi doğayı deneyimlemek ve büyük, zorlu mücadelelerden geçmek istiyordu. Bu yüzden hızla Kanada'ya ve Alaska'ya doğru pedal çevirdi. Tom gerçek anlamda vahşi doğaya dalmak üzereydi!

ABD İLE İLGİLİ GERÇEKLER

ABD bugüne dek bisikletle geçtiğim en büyük ve en önemli ülkelerden biridir. Hakkında öğrendiğim birkaç şey şunlar:

- ABD genç sayılabilecek bir ülkedir. Yalnızca 4 Temmuz 1776 yılında, Büyük Britanya'dan ayrılarak bağımsızlığını kazanmıştır.

- ABD (ya da Amerika Birleşik Devletleri) 50 eyaletten oluşur. Amerikan bayrağında bu yüzden 50 yıldız vardır.

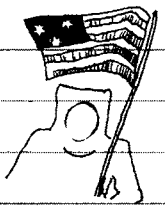
- Alaska en büyük, Rhode Island da en küçük eyalettir. Kaliforniya eyaleti bile tek başına dünyadaki 86 ülkeden daha büyüktür.

- Eyaletlerden ikisi, Hawaii ve Alaska kara ya da deniz ile diğer tüm eyaletlerden ayrılır.

- Alaska 1867 yılında Rusya'dan satın alınmıştır. Hawaii de diğer eyaletlere 1959 yılında katılmıştır.

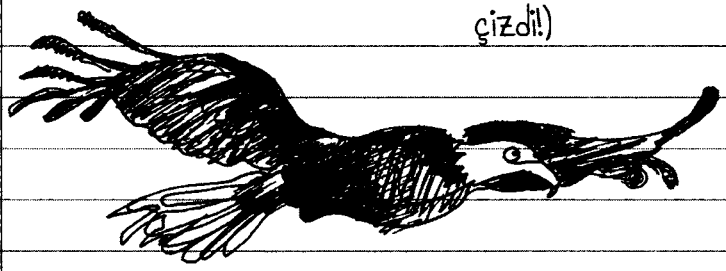
- Aya yalnızca Amerikalılar ayak basmıştır.

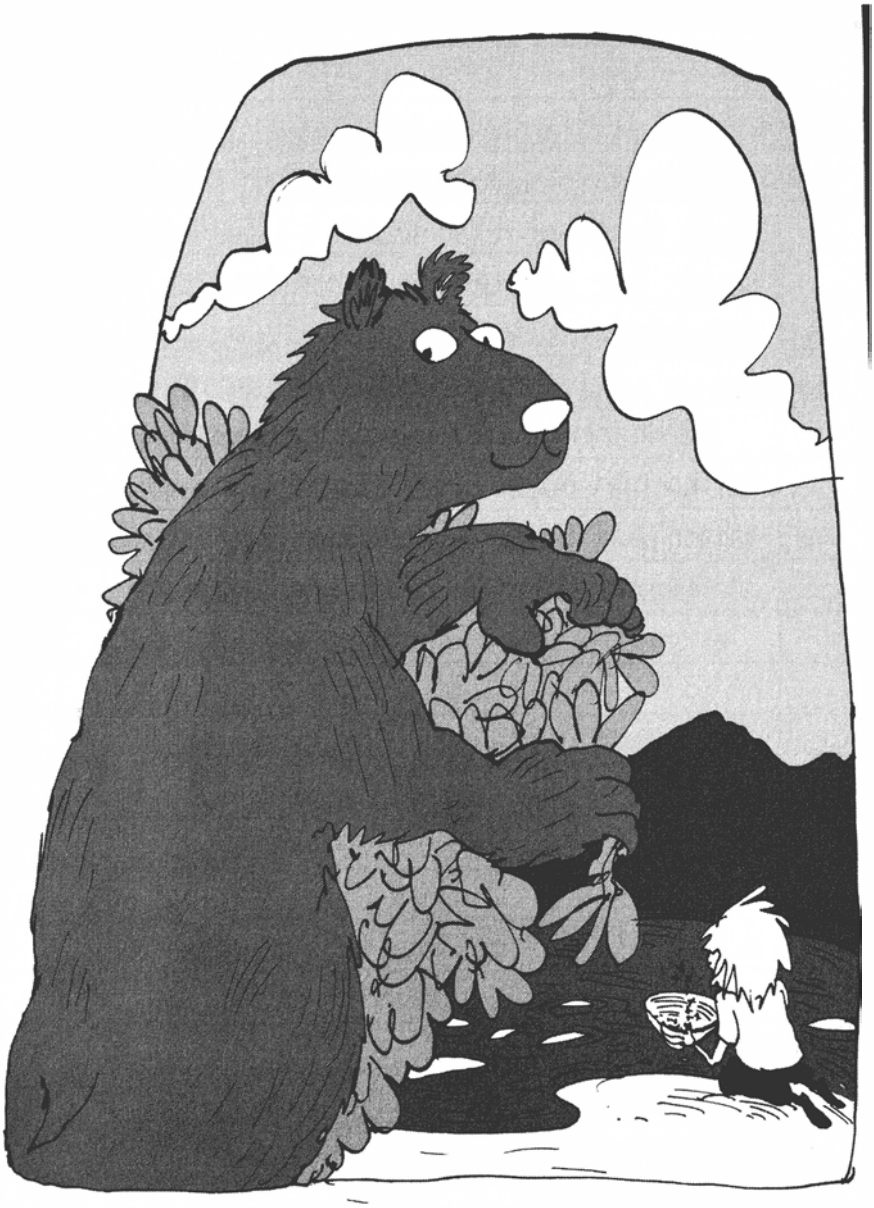
Doğu Kaliforniya'da yer alan Mojave Çölündeki Ölüm Vadisi, dünya üzerindeki en sıcak yerdir. Rastlanan rekor sıcaklık 57 derecedir. Öyle sıcaktır ki ocak olmadan yumurta pişirebilirsiniz.

Amerika'nın ulusal kuşu kel kartaldır. Kel kartalın güzel beyaz bir başı ve kancalı, sarı gagası olur. Bir balığı bir buçuk kilometre öteden görebilir ve avlanırken 160 km hızla dalabilir!

(Güzel çizim değil mi? Amerika'da tanıştığım biri çizdi!)

Gökyüzüne Giden Yol

Tom, Kanada'nın büyüklüğüne hayret etmişti. Burası dünyanın en büyük ikinci ülkesidir. Kasabalar birbirinden yüzlerce kilometre ayrıyken yollar herhangi bir manzara değişikliği olmadan haftalar boyu akıp durur.

Tom nereye baksa, ağaçlar sanki sonsuza dek uzanıyor gibiydi. Kanada'da kaç tane ağaç olduğunu merak etti. Bazen pedal çevirirken sayardı da. Bir, iki, üç, dört, beş ağaç...

İngiltere'nin küçük ve kalabalık manzarasında büyüyen Tom'a bu uçsuz bucaksız boşluk inanılmaz derecede heyecan verici geliyordu. Burada dünya muazzam, vahşi ve el değmemiş gibiydi. Gökyüzüne Giden Yol olarak bilinen bir yoldaydı. Gökyüzüne giden bir yolda bisiklet sürmek kulağa çok zor bir iş gibi geliyordu! Ormanlarda pedal çevirmiş, gölleri ve şelaleleri aşıp soğuk nehirleri geçmişti. Tom mus, geyik, kunduz, kel kartal, tilki ve çakal görmüştü. Sonra bir

akşam ilk bozayısını gördü. Bir anne ayı ve iki yavru, uzun çayırlık bir alanda bir şeyler yiyordu. Tom hiç kıpırdamadan durdu ve hem endişeli hem de büyülenmiş bir şekilde onları izledi. Bunlar Afrika'dan beri gördüğü en büyük, en vahşi hayvanlardı. Fazla yakın durmamaya veya ayıları korkutabilecek ani hareketler yapmamaya özen gösterdi.

Tom bir gece çadırının hemen dışından gelen bir hışırtı duydu. Korkudan kocaman olmuş gözlerle hemen doğruldu. Dışarıda bir ayının burnunu çektiğinden emindi, muhtemelen onu kokluyordu. Tom her an mideye indirileceğini düşündü. Tadının çok lezzetli olacağını sanmıyordu ama belki ayılar farklı düşünürdü. Yapabileceği hiçbir şey yoktu, çadırın içine sıkışıp kalmıştı. Kalbi küt küt atıyordu.

Çok korkmuştu.

Ayılar insanlardan çok daha büyüktür. İnsanlara yalnızca tehdit altındayken ya da çok aç olduklarında saldırırlar. Ve eğer bu ayı da açsa Tom'un başı büyük belada demekti. Kocaman dişlerini ve salya akan ağzını göremese de hayal edebiliyordu. Ve hayal etmek neredeyse daha kötüydü! Sonunda belirsizliğe daha fazla dayanamadı. Kaderiyle yüz yüze gelme zamanıydı. Tom temkinli bir şekilde çadır kapısının fermuarını açtı. Canavar hemen dışarıda, yüzünden

sadece birkaç santim ötedeydi. Tom'u titrek jöle kıvamına getiren hayvan. Tam orada, Tom'un burnunun dibinde... yapraklar arasında zıplayan küçük bir kuş duruyordu! Tom kendini tam bir aptal gibi hissederek güldü. Kuş ise dev insan yavrusunu görür görmez korkudan havalandı!

Tom Kanada'yı çok sevmiş olmasına rağmen, Kanada sabahlarından nefret ediyordu. Yaz aylarında sivrisinekler belki de dünyadaki en berbat sineklerdir. Tom ne zaman pedal çevirmeyi bıraksa üzeri bir sinek ordusuyla kaplanıyordu. Yüzünün etrafında vızıldayıp dönüyor, çıplak derisinin her parçasını kaplayarak kanını emiyorlardı. Tom onları kovalayıp kollarını başının üzerinde sallasa da bir işe yaramadı. Çok kalabalıklardı. Kaşıntılı işkenceden kurtulmanın tek yolu, ya korkunç, küçük canavarların yetişemeyeceği kadar hızlı bisiklet sürmek ya da çadırını olabildiğince hızlı bir şekilde kurup kapıyı arkasından fermuarlayarak içeri dalmaktı. Her sabah ilk manzara korkunçtu. Çadırın ince kumaşı sayesinde Tom yüzlerce sivrisineğin silüetini görebiliyordu. İçerideki sulu, lezzetli çocuğun kokusunu alabiliyor ama kanını emecek kadar yaklaşamıyorlardı. Bu yüz-

den onlar da sabırla çadırın dışında duruyor ve dışarı çıkıp onlara kahvaltılarını servis etmesini bekliyorlardı.

Güne başlamanın korkunç bir yoluydu bu. Tom sivrisineklerden nefret ederdi. Kırmızı kaşıntılı ısırıklardan. Gözlerinde, burnunda ve ağzında dolanan sinek sürülerinden. Kulaklarındaki tiz seslerinden. Bisikletine atlayıp kaçmadan önce dışarı çıkıp şeytani küçük orduyla yüzleşmesi gerektiğini biliyordu.

Giyindi, kahvaltısını etti ve çadırın içinde dişlerini fırçaladı. Sonra, sinekler üzerine saldırırken kollarını çılgınca sallayıp kendini tokatlamak zorunda kaldı. Tom deli gibi, çadırını son sürat toplayıp bir çantaya sokuşturdu, bisikletine atladı ve bacakları elverdiğince hızlı sürdü. Peşine takılan sivrisinek ordusu ona yetişemedi. Tom sonunda onlardan kurtulunca rahat bir nefes aldı. Her güne böyle başlamak çok sinir bozucu ve kaşıntılıydı. Ama en azından hızlı bir şekilde hazırlanmasına yardımcı oluyordu! Evdeyken babası, acele etmesi ve okula hazırlanması için hep söylenmek zorunda kalırdı. Şimdi yanında söylenip duran babası olmadan her zamankinden daha hızlı hazırlanıyordu.

Yukon, Kanada'nın en boş bölgelerinden biridir. Büyük Britanya'nın iki katı büyüklüğündedir ancak Büyük Britanya'da 2000 kat fazla insan yaşamaktadır! 120 yıl öncesine kadar Yukon'da hiçbir yerleşim yoktu. İnsanlar binlerce yıldır burada olmalarına rağmen hep küçük gruplar hâlinde yaşamış ve daha iyi avlanma ve balık tutma fırsatları arayarak dolaşmışlardı. Göçebe bir hayattı bu. Zor ama basitti.

Yerliler iyi avcıydı, çeşit çeşit çadır ve iglu gibi farklı barınaklar inşa etmekte ustaydılar. Hayvan postlarından ve kürklerinden giysiler yaparlardı. Hayvanları avlar, bitkileri toplayıp yetiştirirlerdi. Huş ağacı kabuğundan kanolar inşa eder; mızraklarla, ağlarla ve kafeslerle balık yakalarlardı. Ancak 1896'da her şey değişti. Hem de bir anda. Tek bir kelime, yüzlerce yıldır var olan bir yaşam biçimini dönüştürdü.

O kelime ALTIN'dı!

1896'da Skookum Jim Mason, Kate Carmack ve kocası George, Yukon'daki Bonanza Deresi'nde muazzam altın yatakları buldular. Altın aramak çoğu zaman zor bir iştir. Taş dışında bir şey bulamadan günler boyu altını aradığınızı hayal edebiliyor musunuz? Beş parasız, bıkkın ve açsınız.

Sivrisinekler sizi çıldırtıyor. Her gün pes etmeyi düşünüyorsunuz. Her akşam kendinizi sadece bir kez daha denemeye ikna ediyorsunuz. Ve sonra, sıradan bir günde, parlak güneşin altında ışıldayan bir şey görüyorsunuz. İlk başta gördüğünüze inanmıyorsunuz. Altın! Çakıl taşı büyüklüğünde bir som altın parçası! Gerçek bir altın! Ve sonra başka birini daha görüyorsunuz. Ve sonra başka birini! Şansları dönmüştü. Jim, Kate ve George aniden en çılgın hayallerindekinden bile daha zengindiler!

Böyle haberlerin yayılması uzun sürmez. Şanslı üçlü bunu bir sır olarak saklamaya çalışsa da keşif haberleri kısa sürede daha güneydeki şehirlere ulaştı ve izdiham başladı. On binlerce insan, altın bulma umudu ve zengin olma hırsıyla kuzeye, Yukon'a akın etti. Altına hücum başlamıştı!

Kalabalıklar, ABD'nin batı kıyısındaki şehirlerden gemilerle geliyordu. Gemiden sonraysa gerçek mücadele başlıyordu. İlk araştırmacılar, Yukon'a kadar ulaşabilmek için bile son derece kararlı olmalıydı. Yollar, haritalar veya dükkânlar yoktu. Her şeyi yanınızda taşıyarak kırsal bölgeden geçebilmeli ve oraya vardığınızda da hayatta kalabilmeliydiniz. Yukon Nehri'ne ulaşmak için karlı bir dağ geçidinden geçmek zorundaydılar. Herkesin yanında bir

yıllık erzakını getirmesi gerekiyordu. Bütün bir yıl boyunca ne kadar yiyeceğe ihtiyacınız olacağını bir düşünsenize...

Geniş nehre ulaştıklarında, heyecanlı altın avcıları bir sal inşa edip 750 kilometre boyunca aşağıya doğru kürek çekmek zorundaydı. Sallarını inşa etmek için ağaçları kesip gövdeleri birleştirdiler. Sallar, tüm yiyecek ve ekipmanı taşıyabilecek kadar büyüktü ve tüm ağaçlar kesilmişti. Herkes nehirden aşağı son sürat yol alıyordu. Altının bulunduğu yerlere ilk ulaşanlardan biri olmak için zorlu bir rekabet vardı. Kışın nehir donduğu için seyahat imkânsızdı. İlkbaharda buz çözülür çözülmez vahşi ve soğuk nehre yüzlerce sal hücum ederdi. Tehlikeli yolculukta sallar batmış, alabora olmuş ve birçok insan boğulmuştu.

Altına Hücum bölgesine o kadar çok insan akın etti ki Dawson City adında yeni bir kasaba doğdu. Pek çok insan, en iyi altın bölgelerinin çoktan kapılmış olduğunu keşfetti. Tüm paralarını altın kumarına harcadıkları için üzgün ve hayal kırıklığı içinde evlerine döndüler. Sadece birkaç kişi altın dolu çantalarla evine dönerken çoğu bunu başarmadı.

Bu Altına Hücum hikâyeleri Tom'u heyecanlandırmıştı. Ve orada olduğu için kendisi de bunu denemeye karar verdi. Altın aramanın en basit yoluna "eleme" denir. Tom bir

akşam tavasını yıkadıktan sonra nehirdeki çakılı ve suyu tavaya doldurdu. Sonra sabit bir ritimle sağa sola sallamaya başladı. Altın çakıldan daha ağır olduğu için tavanın dibine batar ve parlak, değerli altın değersiz taşlardan ayrılır. Ne yazık ki Tom altın bulamamıştı. Ama tavasını kaldırırken aslında hiç de umursamadığını fark etti. Milyoner olmasına gerek yoktu. Macera, doğa, vahşi yaşam ve zorluklarla dolu bir hayat, ona yeterince zengin bir hayat gibi geliyordu.

STAMPS
YOU WERE HERE

Tom-Tiki

Duman! Tom duman kokusu aldı. Sonra gökten siyah kar taneleri gibi düşen külleri gördü. Küller burun deliklerini gıdıkladı. Öksürdü. Yukon'da yaz yangın mevsimidir. Ormanlar sıcak yaz aylarında kurur ve bir fırtına esnasında çakan şimşekler yangınlara yol açabilir. Odun kuru olduğu için bu orman yangınları hızla büyüyüp yayılır. O kadar büyürler ki itfaiyenin onları söndürmesi imkânsızdır. Yapılacak tek şey ya yanacak ağaç kalmadığı ya da rüzgâr yön değiştirip alevleri yeni orman alanlarına doğru itmediği için yangının kendiliğinden sönmesini beklemektir.

Tom küçük bir kasabaya ulaştı. Yangın hakkında daha fazla şey öğrenmek istiyordu. Yangın onun kuzeyindeydi, yani Alaska'ya ulaşmak için gitmesi gereken yönde. Bir polise ne olduğunu sordu.

"Bu, Yukon'da yaşadığımız en kötü yangınlardan biri," dedi polis. "Şu anda 2 milyon futbol sahasından daha büyük bir alanı kaplıyor."

"Vay canına!" dedi Tom şaşkın şaşkın. Bir futbol sahası kadar bir boşluğun ne kadar büyük görüneceğini düşündü. *2 milyon* sahayı kapsayan bir boşluğu hayal dahi edemiyordu... Bu yangının boyutunu kafanızda şöyle de canlandırabilirsiniz: Galler kadar büyüktü! Artık yolculuğu hakkında ciddi bir endişe içindeydi. Polisten tavsiye istedi.

"Korkarım durum iç açıcı görünmüyor," dedi polis memuru. "Bu yangın uzun süre devam edecek. Alaska'ya giden tek yol da tam ortasından geçiyor. Yolculuğuna devam etmen mümkün değil. Üzgünüm. Vazgeçip eve dönmen gerekecek."

Tom çok üzüldü. Buraya kadar bisiklet sürmüştü. Dünyayı bisikletle dolaşan çocuk olma macerası şimdi başarısız olacak değildi ya, öyle değil mi? Ama eğer yola devam edemezse maceraya da devam edemezdi. Planları bozulmuştu. Başarısız olmuştu. Tom öyle büyük bir hayal kırıklığına uğradı ki neredeyse ağlamaya başlayacaktı.

"Neşelen!" dedi polis, Tom'un üzüldüğünü görünce. "Bir yolunu bulursun. Yukon'da yollar zaten yeni şeylerdir. Daha düne kadar burada yol falan yoktu. Ama insanlar yine de seyahat ediyorlardı. O zamanlar bunu nasıl yaptıklarını biliyor musun?"

"Nehir yoluyla mı?" diye sordu Tom. Yollar ve nehirler dışında, buradaki her nokta sık ormanlarla kaplıydı.

"Aynen öyle! Kışın nehirler donup beton gibi olur. Eskiden insanlar donmuş nehirleri yol gibi kullanıp seyahat edermiş..."

"... Ama biz yazın ortasındayız! Nehrin üzerinde bisikletle gidemem ki!" diye araya girdi Tom. Seyahatinin burada son bulacak olması canını fena hâlde sıkmıştı. Polis sabırla, "Hayır, nehirde pedal çeviremezsin," diye karşılık verdi. "Ama *kürek çekebilirsin*..."

Tom ile polis memuru aynı anda birbirlerine gülümseyip başlarını salladılar. En iyi maceralar, hiçbir uyarı vermeden karşınıza çıkan, birdenbire aklınıza gelen çılgın ve heyecan verici fikirlerdir. Yeni şeyler deneyecek ve yeni yerlere gidecek kadar cesursanız, o zaman bunlar yaşanacak en iyi deneyimler olur.

"Yangın olan bölgeyi geçene kadar nehirde kürek çekebilirim! Yola salla devam edeceğim!" diye haykırdı Tom. Sesi heyecanlı, gözleri ışıl ışıldı. "Bu harika bir fikir!"

İşte bu kulağa bir macera gibi geliyordu!

Yukon Nehri, Yukon ve Alaska'daki en büyük nehirdir. Neredeyse 3000 kilometre uzunluğundadır. Tom, güvenli bir şekilde yangın bölgesini geçmeden ve tekrar bisikletine binmeden önce 750 kilometre kürek çekmek zorunda kalacağını hesapladı.

Yukon Nehri, Whitehorse kasabasından geçer. Tom da salını burada inşa etmeye başladı. Bir testere satın aldı, sonra da uzun, düz kütükler kesmek için yakındaki ormana gitti. Ahşabı kesip nehir kıyısına geri taşımak üzere üst üste yığmak zor bir işti. Ama aynı zamanda da heyecan vericiydi. Yeni bir projeye başlamak, çok şey öğrenmeyi gerektiren yeni ve zor bir şey yapmak her zaman heyecan vericidir. Tom çalışırken ıslık çaldı. Whitehorse halkı, dünyayı bisikletiyle dolaşmaya çalışan çocuğu duymuştu. Salını yapışını izlemek için nehir kıyısına gelmişlerdi. Bazıları onun cesur olduğunu düşünüyordu. Birçoğu ise deli olduğunu. Çoğu onu uyarıp bu fikirden caydırmaya çalıştı.

"Nehir çok derin..."

"Nehir çok soğuk..."

"Ayılar saldırır..."

"Yangına kapılırsın..."

"Bisikletini o sala yüklersen batarsın..."

Ama Tom, insanların onu macera dolu planlar yapmaktan caydırmaya çalışmalarına alışıktı. Okul bahçesinde etrafının çocuklarla çevrili olduğu o anı hatırladı. Onlara dünyayı bisikletle dolaşacağını söylediğinde hepsi ona gülmüştü. Ona aptal bir hayalperest demişlerdi. Tom bir hayalperestti, bu doğruydu. Herkes hayal kurar. Ama aynı miktarda değil. Aslında dışarı çıkıp hayallerini gerçeğe dönüştüren hayalperestler, sonunda birer maceracı olanlardır.

Tom, macerada riskler olduğunu biliyordu. Başlamadan önce bu riskleri düşünüp tedbirini almıştı. Ama hayatta zor, heyecan verici şeyler yapmak istiyorsanız gerçekte yapabileceklerinizi dikkatli ama düzenli şekilde test etmelisiniz. Bir riskin alınmaya değer bir risk mi yoksa sadece aptalca bir fikir mi olduğunu düşünmeyi öğrenmelisiniz. Ayrıca riski, size zarar vermeyecek şekilde, *nasıl* alacağınızı da bilmek önemlidir. Cesur da olmanız gerekir, daha önce çok zor olduğunu hissettiğiniz şeyleri denemek için cesarete ihtiyacınız vardır. Bunları sık sık yaparsanız hayal ettiğinizden daha fazlasını yapabileceğinizi anlamaya başlarsınız. Gerçekten yapabilirsiniz. Hepimiz yapabiliriz.

Günler süren sıkı çalışmalardan sonra Tom yorulmuştu ama sal da neredeyse bitmişti. Birkaç kütüğü birbirine bağ-

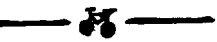
lamış, hem kendisi hem de bisikletine yetecek büyüklükte bir sal yapmıştı. Üzerinde uyuyabiliyordu da. Tom tahtadan kürekler oydu, yiyecek (bol miktarda muz) ve içme suyu stoku yaptı. Kalabalık bir insan grubu ağır salı suya indirmesine ve bisikletiyle ekipmanlarını bağlamasına yardım etti. Sonra salı güçlü bir şekilde nehre doğru ittiler. Nehirdeki yolculuk başlamıştı!

"Bravo!" diye bağırdılar, gülümseyip el sallayarak. "İyi şanslar!"

Kalabalık, Tom'u ters gidebilecek onca şey hakkında uyarmış olsa da, bunun aslında yalnızca Tom gibi heyecan verici yolculuklara çıkmamak için kendilerine uydurdukları bahaneler olduğunu biliyorlardı. Sal akıntıya kapılıp nehirde neşeyle ilerlerken aslında onu biraz da kıskanıyorlardı.

"Çok yaşa!"

Tom salıyla çok gurur duyuyordu. Bir ismi hak ettiğini düşündü. Salına *Tom-Tiki* adını vermeye karar verdi. Elinde nehrin bir haritası yoktu ama buraya altın aramaya koşan o cesur ilk kâşiflerin hiçbirinin haritası yoktu. En azından o nehrin aşağısında bir yerde bir kasaba olacağını biliyordu. Ve işte oraya gidiyordu!

Tom küreklere sertçe asıldı. Tom-Tiki çok büyüktü ve kürek çekmek çok zordu. Çok geçmeden kızarıp terleyen Tom'un kolları ağrımaya başlamıştı. Bisiklet sürerken yorulduğunda pedal çevirmeyi bırakıp dinlenmek için oturabiliyordu. Nehirde de aynı şeyi denemeye karar verdi. Kürekleri bıraktı. Ve bu, Tom'un rafting macerasından gerçekten ama gerçekten keyif almaya başladığı andı. Çünkü kürek çekmediği zamanlarda bile sal nehir akıntısıyla yol almaya devam ediyordu. Bisikletten farklı olarak, bir salda arkasına yaslanıp rahatına bakabileceğini ve yola devam edebileceğini fark etti. Bu şekilde macera yaşamak çok kolaydı. Bir güzel uzanıp gevşedi. Hayat buydu işte! Yukon Ho!

Tom 10 gün boyunca Tom-Tiki ile nehirde orman yangınının kıyısından geçerek seyahat etti. Bazen karşısına adalar çıkıyordu. Tom ya etraflarından dolaşıyor ya da öğleden sonra geç olmuşsa salı bir ağaca bağlayıp kamp kurmak için adaya çıkıyordu. Bir adada kamp yapmak çok eğlenceliydi. Tom bunu bisikletindeyken asla yapamazdı. Ayrıca adaları seviyordu çünkü adadayken kendini, her gün gördüğü ayılarla dolu nehir kıyısına göre biraz daha güvende hissediyordu.

Bazen yüzerken sadece kafaları görünen muslar görüyordu. Akıntıya karşı yüzerken kocaman kulakları geriye doğru kıvrılıyordu. Bir kunduz, dallardan ve çamurdan oluşan karmakarışık yuvasına doğru yüzüyordu. Tom'dan korkup kuyruğuyla suya vurup su altındaki evine dalarak gözden kayboldu. Kel kartallar ağaç tepelerinde bir yandan dünyayı izliyor bir yandan da balık arıyorlardı. Suyun üzerinde, rengârenk yusufçuklar havada süzülüp dönüyordu. Suyun altındaysa hızla yüzen besili somon balıkları vardı. Ama Tom yemek için bir tane bile yakalayamamıştı.

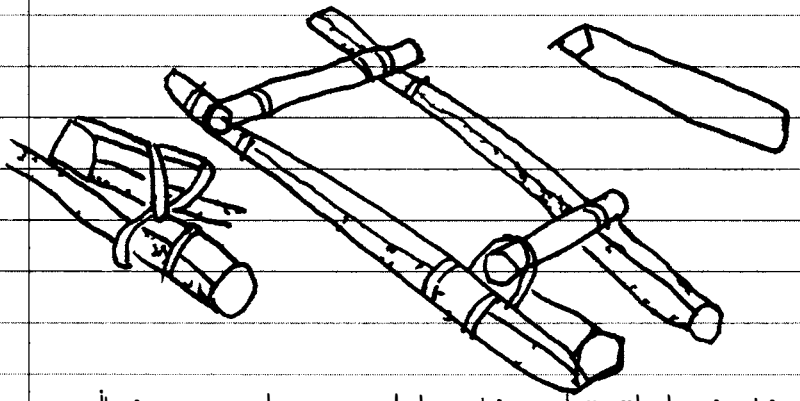
Nehir boyunca sürüklenirken başka bir insan, yol veya kasaba görmedi. Vahşi doğada yalnızdı ve bundan bir asır önce Altına Hücum'a gelen maceraperestlerle aynı manzaraları görüyordu. Haritası olmadığı için Dawson City'ye ne zaman varacağına dair hiçbir fikri yoktu. Biraz kestirirken kasabayı kaçırıp sonunda kendini denize kadar sürüklenmiş bulmamayı umuyordu!

Tom-Tiki'nin bir virajı dönüp nehrin sağ kıyısını kaplayan Dawson City'ye ulaşması mutlu bir andı. Tom kürek çekip karaya çıktı. Yeniden başka bir insan görmek, ayılardan korkmadan uyumak ve taze yiyecekler yemek için sabırsızlanıyordu. Ekipmanını boşalttıktan sonra

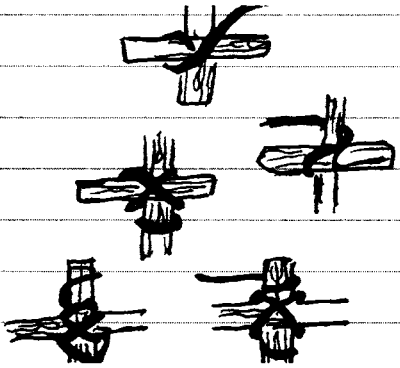
akıntıyla beraber aşağı doğru gitmesi için salı tekrar nehre itti. Tom-Tiki'nin önünde uzun bir yol vardı. Kendi başına yavaş ve sessiz bir şekilde Bering Denizi'ne kadar sürüklenecekti. Tom gidişine üzülmüştü.

SAL NASIL YAPILIR?

Yukon Nehrinde kürek çekmek için bir sal inşa etmek hem çok zor hem de çok eğlenceliydi. İşte size nasıl yapıldığına dair birkaç çizim:

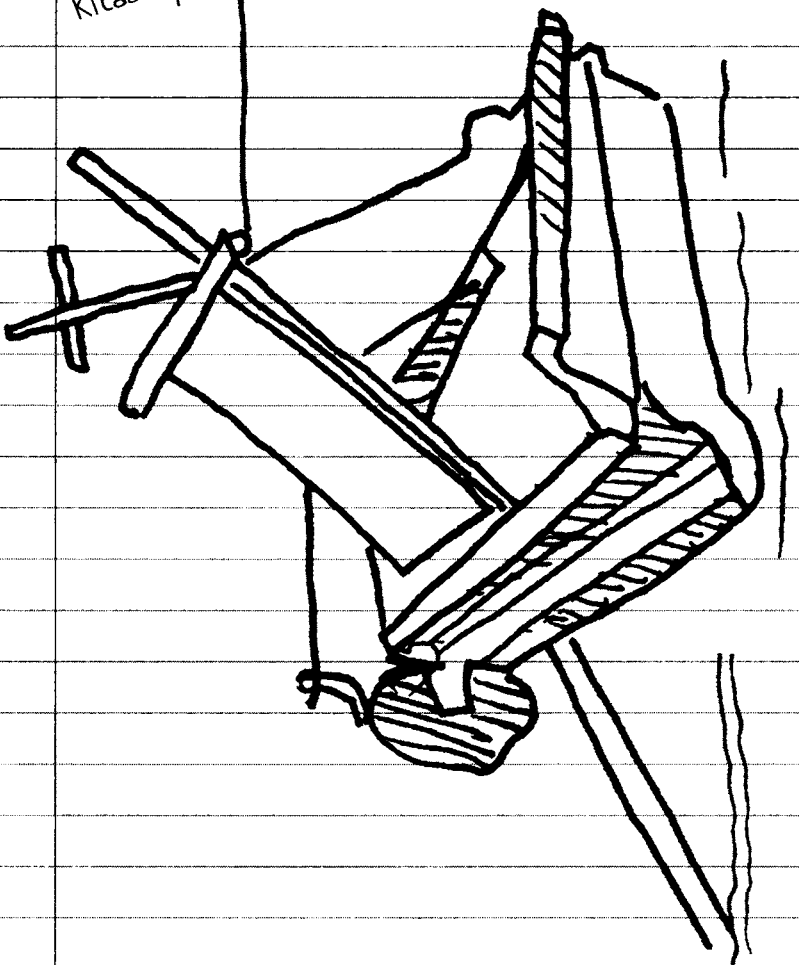

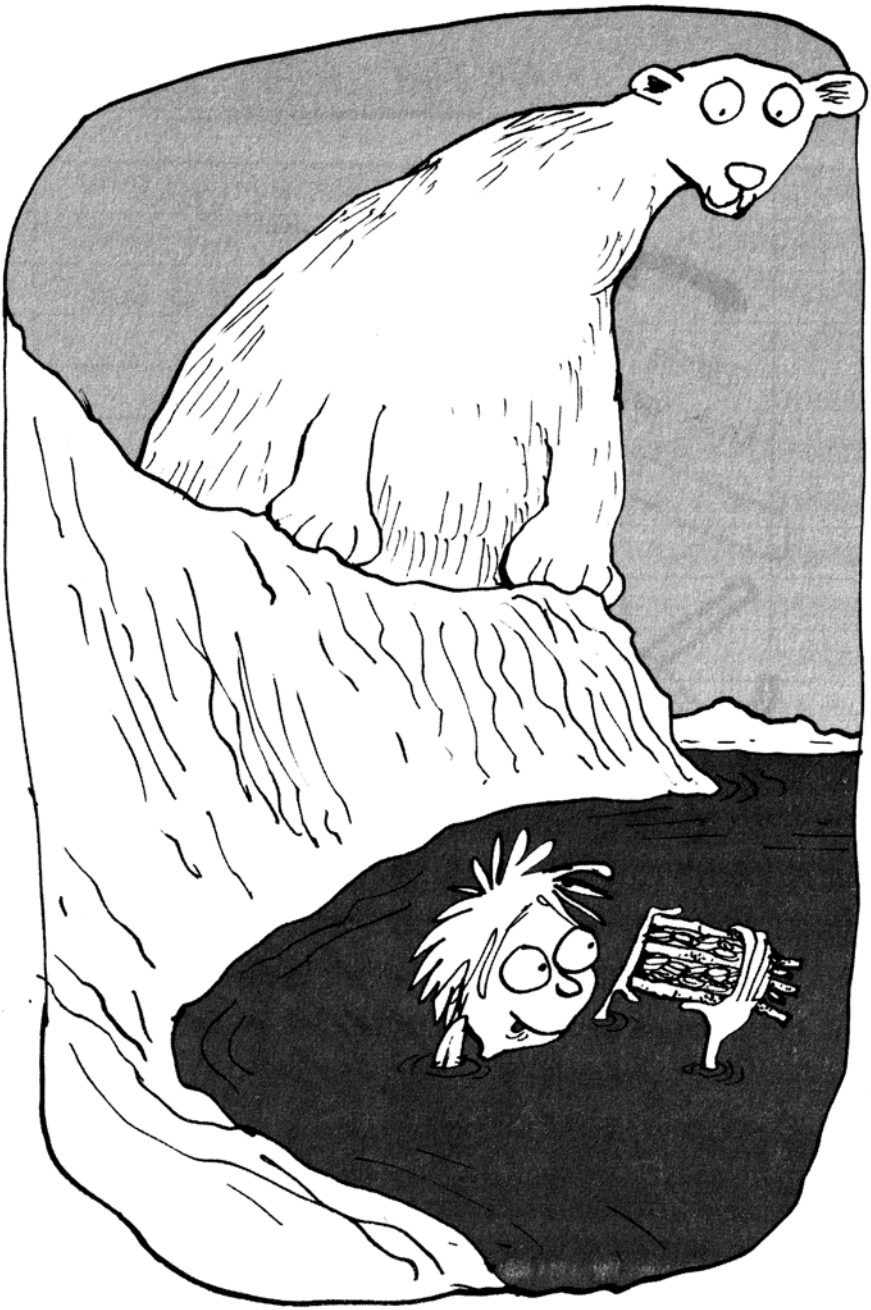
İhtiyacınız olan uzunlukta biraz kütük kesip birbirine bağlayın.

Nasıl bağlandığını burada görebilirsiniz.

Bitmiş Tom-Tik'inin resmini görmek için kitabı yan çevirin!

Alaska: Gece Yarısı Güneşine Giden Son Yol

Salda oturup dünyayı seyrederek geçen tembellik günlerinden sonra yeniden bisiklete binmek güzeldi. Tom'un önünde bir başka yol uzanıyordu. Ama artık uzak değildi. Bu, Alaska'ya giden son yoldu. Nihayet Amerika kıtasının sonu! Tom bu düşünceyle çok hızlı pedal çevirdi, hızlandı ve kendi kendine yüksek sesle şarkı söylemeye başladı. Yüksek sesle şarkı söylemek yalnızca eğlenceli değildi, aynı zamanda ayıları aniden ortaya çıkarak şaşırtmayacağı anlamına da geliyordu ve bu yüzden güvende kalmasına yardımcı oluyordu.

Alaska, ABD'nin bir parçası olmasına rağmen ülkenin geri kalanından Kanada ile ayrılıyordu. Tom pasaportunu güvenli bir şekilde sakladığı çantadan çıkardı. Görevli Tom'un pasaport sayfalarına sessizce baktı. Sayfalarda Tom'un geçtiği ülkelere ait o kadar çok farklı pul vardı ki. Pasaport görevlisi pasaportun son sayfasına ulaştığında, başa dönüp her şeyi yeniden inceledi. Yüzünde tuhaf bir ifade vardı.

Tom da sessizce onu izliyordu. Pasaportunda bir sorun mu vardı? Yoksa görevli Tom'a Alaska'ya giremeyeceğini mi söyleyecekti? Orman yangınıyla daha yeni mücadele etmişti. Endişelenmeye başlıyordu.

Görevli, Tom'a baktı.

"Genç adam," dedi ciddi bir tavırla, "Patagonya'dan Alaska'ya kadar mı geldin sen? Gerçekten mi?"

"Evet efendim," diye cevapladı Tom.

"Ve o kadar yolu bisikletinle mi geldin?"

"Evet efendim. Bir tekne ve bir de salla."

"Şey, bu durumda, bence içeri gelip kendine kocaman bir dilim pasta alsan iyi olur. Tebrikler! Alaska'ya hoş geldin!"

Tom çok mutlu bir çocuktu. Amerika kıtasındaki yolculuğu neredeyse tamamlanmıştı. Ve pastaya bayılırdı. Bu güzel bir gündü!

Alaska kesinlikle çok büyük bir yerdi. Tüm Büyük Britanya'yı kolayca Alaska'ya sığdırabilirdiniz ancak Alaska'da yaşayan insan sayısı İngiltere'nin Leeds Kasaba'sında yaşayanları geçmezdi. Yani Tom'un önünde hâlâ uzun bir yol vardı. Uzak kuzeye, yolun Arktik Okyanusu'na ulaştığı yere kadar gidecekti. Üzerinde bisiklete binilecek yol kalmayana dek devam etmek istiyordu.

Tom, Patagonya'dan buraya gelmenin kaç ay sürdüğünü hatırladığı o uzun ve boş yolda bisiklet sürmeye bayılmıştı. Bu kadar yol katetmesine yardım eden bütün o insanları düşündü. Çok zor, çok uzak, çok sıcak veya çok soğuk gelen zamanları ve pes etmeye ne kadar yaklaştığını hatırladı. Devam ettiği için kendisiyle gurur duyuyordu.

Dünyanın her yerinde (Ekvator hariç) güneş yazın, kışa göre daha geç batar. Ekvator'dan ne kadar uzaklaşırsanız yaz akşamları o kadar hafif geçer. Güneş her akşam daha geç batar ve her sabah daha erken doğar. Kuzeye doğru gittikçe, güneş o kadar geç batmaya başlamıştı ki Tom genellikle güneş daha batmadan yatmaya gidiyordu. Ve şafak o kadar erken söküyordu ki Tom çadırını dolduran parlak güneş ışığıyla uyanıyordu.

Kuzeye giderken sonunda, yılın en uzun gününde güneşin hiç batmadığı bir sınırı geçersiniz. Bu çizgiye Kuzey Kutup Dairesi denir. Yaz gün dönümü olan 21 Haziran'da, güneş ufukta hiç batmaz. Sadece gökyüzünde parlamaya devam eder. Asla kararmaz. Tom, Kuzey Kutup Dairesi'ne girdiği gece çadırının önünde oturup günlüğüne bir şeyler yazarak çok geç saatlere kadar kitabını okudu. Gece yarısı güneşinin tadını çıkarmak ve güneşin hiç

batmadan alçaktan süzülüşünü seyretmek istiyordu. Dünyayı bisikletle dolaştığınızda istediğiniz zaman gece yarısına kadar uyumadan durabilirsiniz çünkü yanınızda sizi yatağa yollayacak anneniz ya da babanız yoktur!

Tom 10 gün yetecek kadar yiyeceği çantalarına yerleştirdi. Arktik Okyanusu'na on günde ulaşacaktı ve yol üzerinde erzak alabileceği bir yer yoktu. Ama Amerika'nın sonu neredeyse görünüyordu! Tepeler dikti ve yolda ilerlemeye devam etmek için pedallara asılması gerekmişti. Yüzünden akan ter, tozla birleşince kir pas içinde kalmıştı. İşi zordu ama Tom, Alaska'nın bu son meydan okumasından keyif alıyordu. Sonun kolay olmasını istemiyordu. Ödülünü hak etmek istiyordu. Yokuş aşağı inişler bile zorluydu. Onları her zaman yaptığı gibi küçümseyemezdi çünkü gevşek çakılda kayıp düşme riski çok yüksekti.

Tom, 6194 metre yüksekliği ile Kuzey Amerika'nın en yüksek dağı olan McKinley Dağı'nı (Denali Dağı olarak da bilinir) geçti. O ter içinde kalmıştı ama dağ karla kaplıydı. Etkileyici bir manzaraydı. Belki bir gün geri dönüp o dağa tırmanırım diye düşündü. Artık Afrika'daki (Kilimanjaro - 5895m), Güney Amerika'daki (Aconcagua - 6960m) ve

Kuzey Amerika'daki en yüksek dağları bisikletiyle aşmıştı.

Koyunlar dağlık yamaçlara yayılmış koşuşturuyor, karibu ve misk sığırları vadinin çimenlerinde otluyor ve yine bir bozayı yolun karşısında dolanıyordu. Brooks Sıradağları üzerindeki Atigun Geçidi denilen son büyük tırmanışa yaklaşırken Tom son ağacının önünden geçti. Buradan Kuzey Kutbu'na kadar hiç ağaç yoktu çünkü hava bu kadar kuzeyde büyümelerine müsaade etmeyecek kadar sertti. Bu dağ geçidinden sonra, binlerce kilometre boyunca tundra denen dümdüz, bataklık arazilerden başka bir şey yoktu. Küçük ve ıssız yol Tom'u okyanusa ve Kuzey Amerika'nın sonuna götürüyordu. Yaşadığı tüm maceraları yeniden düşünerek günlerce pedal çevirdi. Ta ki heyecan verici bir gün önünde Prudhoe Körfezi'nin gri sularını görene dek. Başarmıştı! Oradaydı! Tom, bisikletini suyun kenarına indirdi. En sevdiği şekilde kutlama yapmaya hazırdı: Duble bir muzlu sandviç yiyecekti. Bunu Arktik Okyanusu'nda hızlı bir yüzüş izledi. Çok hızlı bir yüzüştü bu çünkü su buz gibiydi ve buralarda sık sık kutup ayıları görülürdü. Bu kutlamanın bir kutup ayısına öğle yemeği olarak sonlanmasını istemiyordu!

Tom, Patagonya'nın dibindeki tabeladan Alaska'nın en tepesine kadar 17.848 kilometre yol katetmiş olmasına hay-

ret ediyordu. Bu bir çocuk için çok uzun bir yoldu! İlk başlarda ne kadar endişeliydi.

Ama Tom'un sırrı, sıradan bir oğlan veya kız çocuğunun gerçekten harika bir şey yapmasını sağlayan sır, şuydu: Tom'un büyük bir hayali vardı. Bu da dünya seyahatinin bir parçası olarak Amerika kıtası boyunca bisiklet sürmekti. İnsanın büyük bir hayalinin olması önemlidir.

Ancak sadece hayal kurmak yetmez. Tom aynı zamanda en önemli şeyi de yapmıştı: İşe koyulmuştu. Küçük bir adımla başlamıştı. Sadece bisikletine binip kuzeye doğru pedal çevirmeye başladı. Bu kolay, küçük ve herkesin yapabileceği bir şeydir ama aynı zamanda da en zorudur. Fikrinizden caymamak için küçük düşünün, küçükten başlayın ama gerçekten başladığınızdan emin olun. Gerisi yavaş yavaş gelecektir.

Büyük düşünün. Ama küçük başlayın.

Ve bununla birlikte Tom, bir muzlu sandviç daha yemek için Arktik Okyanusu'nun kıyısındaki çakıllı plaja yerleşti. Uzun bir yol katetmişti, evinden Afrika'ya gitmiş ve oradan da tüm Amerika'yı aşmıştı. Ama eve varmadan önce daha gidecek uzun bir yolu olduğunu biliyordu. Dünyayı bisikletle dolaşan çocuk olmadan önce hâlâ Asya'yı bisikletiyle geçmesi gerekiyordu...

SENİN GÜNLÜĞÜN

Kendi maceranı burada planla.
Hayalindeki macera ne? Dünya üzerinde nereye, neden gitmek istersin?

Orada nasıl seyahat etmek istediğini düşün. Ve yanı-
na alman gerekenlerin bir listesini yazmayı da unutma.

SENİN GÜNLÜĞÜN

Ne görmek ve ne tecrübe etmek istersin?
Belki pandaları görmek ya da bir çölün sıcağını deneyimlemek istersin.

Oradayken nelere dikkat etmeniz gerekir? Kültür yanında fiziksel ortamı da düşünün.

Yazar Hakkında

Alastair Humphreys, bir maceracı, yazar, motivasyon konuşmacısı ve fotoğrafçıdır.

Alastair'ın macera arayışı genç yaşlarında başladı. Sekiz yaşındayken Yorkshire Üç Zirve yarışmasını, on üçünde de 24 saat içinde Ulusal Üç Zirve Yarışı'nı tamamladı! On dördünde İngiltere'yi bir uçtan bir uca arazi bisikletiyle dolaştı. Okuldan ayrıldıktan sonra Güney Afrika'da bir yıl öğretmenlik yaptı.

Alastair, Edinburgh'da ve Oxford'da üniversite okurken Pakistan'dan Çin'e, Land's End'den John O'Groats'a, Türkiye'den İtalya'ya, Meksika'dan Panama ve Güney Amerika'ya geçti. Gergedan kılığında Londra Maratonu'nu bile koştu!

Mezun olduktan sonra bisikletiyle dünyayı dolaşan Alastair, Atlantik Okyanusu'nu yelkenliyle, Yukon Nehri'nin 750 kilometresini kanoyla, Hindistan'daki kutsal Kaveri Nehri'ni ise yürüyerek geçmiştir. Ayrıca Marathon des Sables'ı (yarış sırasında ayağını kırmasına rağmen en hızlı on İngiliz'den biri olarak bitirerek) tamamlamış ve Irak'ta felç olan asker Binbaşı Phil Packer ile Fransa'ya kürek çekmiştir. 2010 yılında, İzlanda'yı, yürüyerek ve şişme kanoyla, desteksiz geçmiştir.

Hâlen Güney Kutbu'na desteksiz bir dönüş yolculuğu için eğitim almaktadır.

Alastair, ister büyük ister küçük olsun, bütün maceralarını sosyal medya hesaplarında paylaşmaktadır. Ne yaptığını görmek için www.alastairhumphreys.com sitesini ziyaret edebilirsiniz.

Dünyayı Bisikletle Dolaşan Çocuk, yazarın dünyayı gezerken yaşadığı gerçek deneyimlerine dayanır.

Alastair, onu beş kıtaya götüren dört yıllık macerasında toplam 74.000 kilometre boyunca pedal çevirdi. Küresel topluluğun aklının her zamankinden daha karışık ve sıkıntılı olduğu bir zamanda, yabancılara olan güveni sayesinde başarılı oldu. Seyahatlerini, deneyimlerini ve hayat değiştiren anlarını iki kitapta topladı.

Üçüncü kitabında ise hayalleri sürdürmek ve sıkıntıda karşılaşılan korku ve şüphelerle yüzleşmeye yardımcı olmak için yolculuğundan öğrendiklerini paylaştı. Büyük başarılar büyük hayallerle başlar.

Alastair'ın bisikletle dünya turu macerası hakkında daha fazla bilgi edinmek ve rotasında kaydettiği bazı videoları izlemek için bu bağlantıyı ziyaret edebilirsiniz:

www.alastairhumphreys.com/adventures/roundtheworldbybike

Alastair ayrıca okulları ziyaret edip konuşmalar yapmaktadır. Okulunuzda konuşma yapmasını isterseniz öğretmeninizden Alastair'la internet sitesinden iletişime geçmesini isteyin.

Çizer Hakkında

Kitaptaki harika çizimler Tom Morgan-Jones'a aittir. İşlerine dair başka örnekleri görmek ve iletişime geçmek için www.inkymess.com adresini ziyaret edebilirsiniz.

